

„Működget” a szemétszállítás Marosvásárhelyen

Rövidesen közzéteszik a végleges programot

Fotó: Nagy Tibor

Az új szolgáltató, a Polaris M. Holding Kft. – Urban Grup Environment Kft. társulás 10 napja kezdte el a hulladék összegyűjtését és elszállítását a 2-es hulladékgazdálkodási övezetben, azaz Marosvásárhelyen és a környékbeli 18 településen. Az új szolgáltatónak nagy mennyiségű felgyűlt hulladékot kellett eltakarítania, ugyanis hosszú ideig nem volt, aki ellássa a köztisztasági feladatokat, és kritikussá vált a helyzet. A társulás igyekezete ellenére jelenleg sem zökke-

nómentes a hulladékgyűjtés, a városban vannak olyan övezetek, ahol nem gyűjtötték össze a szemetet. Másutt viszont, például a Tudor negyedben, elég rendszeresen ürítik a kukákat, a tárolókat.

Mezey Sarolta

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron!

Vizsgáztak a pedagógusok is

A megyei tanfelügyelőségtől kapott sajtóközlemény szerint Maros megyében öt központban bizonyíthaták felkészültségüket a jelöltek. A meghirdetett 183 meghatározatlan időre szóló állásra (129 városban, 54 falun) 1091-en pályáztak, akik közül 178-an az idén végezték az egyetemet.

4.

Épített örökségünk

A falu feletti északi dombtetőn már csak romokban áll a Rhédey-mauzóleum, onnan vitték a templomba az 1841-ben meghalt szépséges Rhédey Claudia grófnőnek, Sándor württembergi herceg hitvesének, az angol királyi család őseinek a földi maradványait.

15.

Tanulás a béke szigetén

Eső után... nem köpönyeg, hanem jókedv, nyüzsgés, népzene, gyermekzsvaj fogadott Miháza utcáin, a Csűrészínház udvarán és a szabadegyetem különböző helyszínein, a kultúrotthonban, a kántorlakban, az iskolában.

17.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Az Optika Optofarm újabb akciót hirdet minden

nyugdíjas ügyfele számára:

50%-os kedvezménnyel

kaphatók a közellátó műanyag monofokális lencsék

2023. július 31-ig.

Keressen minket

Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Szovátán!

Előjegyzésért hívja a **0265-212-304-es telefonszámot!**

Aktuális

Csiga a vasúton

Benedek István

Megint rácaffolt az élet az elnöki mandátuma végéhez közelítő államfőre, aki szerint az ország képes végigvinni a komoly infrastrukturális beruházásokat. Az ilyen munkálatokat figyelő egyik civil szervezet szerint összesen nyolcszázmillió euró támogatást veszíthet el az ország, mert minden jel szerint képtelen időre lebonyolítani egy vasúti építkezést.

Azt már jó ideje emlegetik a szakértők, hogy a hazai vasúthálózaton a szerelvények átlagsebessége alacsonyabb, mint bő évszázaddal ezelőtt a monarchia idején volt, és ezt az átlagot nem fogja egyhamar javítani a Segesvár és Brassó közti szakaszon zajló felújítás sem. Néhány éve a legnagyobb videómegosztó internetes oldalon hatalmas nézettséget ért el egy videó, amelyen egy mezei lovas szekér megelőzte a Bécsből Bukarestbe repesztő szerelvényt. Akkoriban tervezés szintjén már belevágtak illetékesek ennek a szakasznak a felújításába, és el is nyertek több mint egymilliárd euró uniós támogatást a munkálatra. Csakhogy a pénzből 300 millió már régen elúszott, mert a közbeszerzési pályázatok eredményei körüli óvások olyannyira elhúzódtak, hogy mire 2020-ban végre sikerült szerződnie, az erre adott határidőből már évekkel futottak ki.

Azóta sem halad az ügy jobban. Mert mint szép hazánkban ez menetrendszerűen történni szokott, a szerződéskötés után derült ki, hogy

(Folytatás a 3. oldalon)

CCCCCCCCCCCC

JÚLIUS

14., péntek

A Nap kel
5 óra 42 perckor,
lenyugszik
21 óra 12 perckor.
Az év 195. napja,
hátravan 170 nap.

IDŐJÁRÁS

Zivatar valószínű

Hőmérséklet:
max. 27 °C
min. 19 °C

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai

Joker	8, 25, 5, 37, 17 + 16	NOROC PLUS: 8 2 3 0 1 7
LOTO 40	35, 8, 12, 26, 34, 22	SUPER NOROC: 4 8 2 6 7 8
100	37, 44, 6, 32, 31, 38	NOROC: 1 2 3 8 6 6 6

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Unitárius egyházköri találkozó Küküllődombón

Július 15-én, szombaton reggel 9 órától Küküllődombón kerül sor a Küküllői Unitárius Egyházkör találkozóira. Az egyházkör esperesi hivatala és a küküllődombói unitárius egyházközség szeretettel hívja és várja a gyülekezetek tagjait a kör unitárius találkozóira, amelyet a küküllődombói általános iskola udvarán tartanak. A küküllődombói lelkipásztor, Márkos Hunor Elemér szerint eddig tizenhárom gyülekezetből hozzávetőleg kétszáz személy jelezte részvételi szándékát. Szabadtéri istentisztelet, a gyermekáttorban arcfestés, lovas sétakocsikázás, gulyásfőző verseny, valamint Miklós János és Béni Balázs könnyűzene-előadása szerepel a programban.

Termékvásár a Vár sétányon

Július 14–16. között a marosvásárhelyi vár bejárata előtti téren újból megrendezik a helyi termelők vásárát, amelyen hagyományos és nemzetközi ételek is lesznek: pizza, gulyás, hamburger, kürtös, hotdog – a készítőik igyekeznek minél több helyi alapanyagot használni hozzájuk. Ezeket az erre a célra kialakított teraszokon lehet elfogyasztani. A vásáron fából készült és horgolt játékok, kézzel faragott, festett fatárgyak, kerámiák, ékszerek, gyertyák, levendula, natúr kozmetikumok, egyedi kiegészítők, dísznövények is vásárolhatók. A program: péntek 11–20, szombaton 10–21 és vasárnap 10–20 óra között. A rendezvény célja a helyi termelők támogatása és népszerűsítése, valamint a helyi élelmiszerek fogyasztásának ösztönzése. A marosvásárhelyi városkaszárnya is érdeme a vásár létrejötté – tájékoztatott Cristina Manoilă, az esemény projektmenedzsere.

Diákberletek a nyári szünetben

A Marosvásárhelyi Közszállítási Vállalat tájékoztatja a diákokat és egyetemistákat, hogy a vakációban is ingyenesen utazhatnak a marosvásárhelyi közszállítási járműveken, az e célra kibocsátott igazolvánnyal. Az utazási igazolványok a Mihai Eminescu Művelődési Háznál Nicolae Grigorescu utca 19. szám – igényelhetők. Nyitvatartás a nyári szünetben: minden hétfőn 9–17 óra között. A berletek csak a város területén érvényesek, és csak azok a diákok igényelhetik, akik marosvásárhelyi lakcímmel rendelkeznek. Az igazolvány kiváltásához szükséges iratokról bővebben a <https://www.transportlocal.ro/ingyenes-kozossegi-kozlekedes-diakoknak/> honlapon.

Hírszerkesztő: Szer Pálosy Piroska

*Isten éltesse!

Ma **ÖRS** és **STELLA**, holnap **HENRIK** és **ROLAND** napja. **HENRIK**: germán eredetű; jelentése: körülkerített birtokán uralkodó. **ROLAND**: német eredetű; jelentése: vakmerő hős.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2023. július 13.

1 EUR	4,9437
1 USD	4,4247
100 HUF	1,3175
1 g ARANY	278,8515

A Mezőség világa – grafikai kiállítás

Július 15-én, szombaton 14 órai kezdettel nyílik meg a Bolyai téri unitárius egyházközség kiállítótermében a mezőköbölküti illetőségű, Marosvásárhelyen is nevelkedett Lakatos Mihály egykori Európa- és világbajnok testépítő grafikai kiállítása A Mezőség világa címmel.

Czibalmos Ferenc Attila

Lakatos Mihály a Beszterce megyei Mezőköbölkúton született, a nyolcvanas években Marosvásárhelyen végezte el a képzőművészeti középiskolát grafika szakon, olyan neves szaktanárok irányításával, mint Bordi Géza, Datu Victor, Major Gizella, Molnár Dénes.

A folklór jellegű naiv-szürrealis stílusirányzatot a néhai Bandi Dezső néprajzkutató javaslatára sajátította el.

A művész 1989-től él Magyarországon, ahova még a rendszerváltás előtt menekült életveszélyes körülmények között, és azóta Győrben él életét, a vásárhelyi illetőségű Palecian Judittal, aki professzionális ökolívó-világbajnokságot nyert még a 2000-es évek elején, emellett többszörös testépítő Európa- és világbajnok.

Lakatos „Múmia” Mihály többszörös testépítő országos bajnok, nemzetközi kupagyőztes, Európa- és világbajnok, jelenleg testépítő és fitnessedzőként tevékenykedik Győrben, ahol versenyzők felkészítő tréner; az évek során számtalan Európa- és világbajnokot nevelt ki.

A tárlatmegnyitóra Palecian Juditól Lakatos Mihályt több tanítványa és testépítő bajnoka is elkíséri: Csonka Eszter és Liszli Erika világbajnokok, továbbá Baross László nemzetközi kupagyőztes, aki több mint két évtizedes távollét után tért vissza a színpadra, és komoly nemzetközi eredményeket ért el. Ők valamennyien a sporton túl a művészet iránt is érdeklődést tanúsítanak.

Lakatos Mihálynak egyébként volt már kiállítása ebben a teremben, még a 90-es években gyermekkori barátjával, egykori osztálytársával, Rigó Sándorral; az évek során több

Lakatos Mihály egy alkotásával

közös és egyéni kiállítása is volt Budapesten, Győrben és a celldömölki Nagybaldogasszony-plébánián is.

A testépítő művész a társadalom egyik tévhitét szeretné eloszlatni.

– A testépítők nem megrögzött fanatikus, lelketlen teremtmények, akikbe nem szorul művészi vagy más érzék. Senki nem születik testépítőnek, csak van, aki azzá válik a korábban elsajátított vagy az égiektől megáldott tehetsége és tulajdonságai birtokában – mondta el a Népújságnak a volt világbajnok testépítő, Lakatos Mihály.

Olaszos hétvége a volt fotógyárnál

Július 15–16-án Marosvásárhelyen, a Jegenye sor 12. szám alatt, az egykori fotógyár udvarára várják a tésztafélék kedvelőit, ahol a leghíresebb pizzarecepteket ismertetik. A séf Edoardo Farinella, aki nagy tapasztalattal rendelkezik a fine dining és a Michelin-konyha világában. Ő képviseli

a Farinazzo gasztronómiai projektet, melyet a szicíliai gyökerek és a marosvásárhelyi gyermekkori multikulturalitása jelleméz. Szombaton Flavio biztosít hajnalig tartó jó hangulatot a 18 órakor kezdődő Music Expo rendezvényen, a fotógyár udvarán.

Megjelent a Korunk júliusi lapszáma

Mindenkori emberi igényünk, hogy kilépünk a szigorú keretekből, megteremtjük a szórakozás terét és idejét. Teszünk ezt tudatosan vagy sokszor akár ösztönösen. Szórakozási formákat hozunk létre, amelyek idővel a társadalmi változásokhoz igazodnak. A lapszám a szórakozás különböző vetületeit mutatja be: megfér benne a korabeli udvari bolondok világa és az idejű Cannes-i filmfesztivál pompája is. Bodó Julianna nyitó tanulmánya az ünnep és a szórakozás összefüggéseit taglalja, Könczei Csongor a régi kolozsvári táncmulatságok hangulatába vezet be, Kovács Zsolt

pedig a 18. századi hazai ünnepi díszkivilágításokat mutatja be. A következő tanulmányok a mozi világába visznek: Tóth Gödri Iringó a filmfesztiválokról ír, Farkas Boglárka Angéla pedig a sci-fi filmek kapcsán tesz fel izgalmas kérdéseket. Nem hiányozhatnak a 21. század tipikus szórakozási formái: a videójátékokat Péter Árpád járja körül, a valóságshow-k és a közösségi média világát pedig Glózer Rita. Szó esik benne divatról, zenei fesztiválokról és slammerokról is. A lapszámot Könczey Elemér festményei illusztrálják.

Személyautók gyulladtak ki

Július 13-án, csütörtökön reggel 7 óra körül a marosvásárhelyi tűzoltóságot Maroszentkirályra riasztották, miután tűz ütött ki a Rozelor utcában egy személygépkocsiban. A tüzet rövid idő alatt sikerült megfékezni és eloltani. Sérültek nem voltak – tájékoztatott a tűzoltóság sajtóosztálya. A héten ez a második kigyulladt személyautó. Múlt hét szombatián, július 8-án a Plopilor utcában keletkezett tűz egy személyautó motorterében. A feltételezések szerint rövidzárlat okozta.

Ugyancsak július 13-án, csütörtökön 12 óra körül a szovátai tűzoltókat is egy lángoló jármű oltásához irányították Sívárad Nyárádmagyarós (fotó) felőli kijáratához. Amikor a tűzoltók a helyszínre érkeztek, a tűz a jármű egészében elterjedt, az autó kieggett. Személyi sérülés nem volt.

Fotó: ISU

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Távozik a munkaügyi miniszter az idősotthonokban történt visszaélések miatt

Távozik tisztségéből Marius Budăi, a román kormány munkaügyi és társadalmi szolidaritási minisztere az idősotthonokban történt, közfelháborodást keltő visszaélések miatt – jelentette be a csütörtöki kormányülés elején Marcel Ciolacu miniszterelnök.

Elmondása szerint Budăi csütörtök reggel közölte vele, hogy a kormányülés után lemond megbízatásáról, amit Ciolacu „egy európai demokráciában magától értetődő reakciónak” minősített a kialakult válsághelyzetben.

A kormányfő szerint az utóbbi napokban kiderült: az idősok és kiszolgáltatottak gondozása drámai módon eltávolodott eredeti célkitűzésétől, és túl sok helyen cinikus üzletté vált, a nyereségesség volt a legfőbb szempont.

Ciolacu azt ígérte: ennek a helyzetnek véget fognak vetni, bármilyen gyökeres változásokra lesz szükség. Elmondta: az ügy kirobbanása óta országszerte 1100 hasonló szociális intézményt ellenőriztek, közülük 13-at bezártak. A kormányfő ugyanakkor azt kérte az állami hatóságoktól, hogy ne essenek a másik végletbe. „Azzal, ha több tízmillió bírságot szabnak ki három penészes citromért, semmilyen érdemi változást nem fognak elérni ezekkel az ellenőrzésekkel” – figyelmeztetett a miniszterelnök.

Ciolacu már a múlt heti kormányülésen a szociális felügyelet (ANPIS) országos és Ilfov megyei vezetőinek leváltására szólította fel a munkaügyi minisztert, arra hivatkozva, hogy az idősotthonokban történt borzalmak csak a rendelkezések felett szemet hunyó állami tisztségviselők cinkosságával történhetnek meg.

Szerdán Ilfov megye, valamint a Bukaresttel összenőtt Voluntari város rendőrségének vezetői is lemondtak tisztségükről.

A botrány múlt héten robbant ki, amikor egy rendőrségi akció során több mint száz idős bentlakót mentettek ki három voluntari-i idősotthonból, ahol bántalmazásnak, éheztesnek voltak kitéve, és ingyenmunkára kényszerítették őket. A szervezett bűnözés és terrorizmus elleni ügyészség (DIICOT) által elrendelt házkutatás nyomán a rendőrség közölte, hogy az embertelen körülmények között tartott idősok közül 56-ot kórházba szállítottak.

A román média időközben több olyan alapítványok, magánvállalkozások által működtetett bentlakásos szociális intézményről közölt beszámolót, amelyek hasznát húzták az önellátásra képtelen, hozzátartozók nélkül maradt idős em-

berek nyomorából. Elkábították, éheztes-ték, az alapvető egészségügyi ellátástól is megfosztották őket, és nemcsak nyugdíjukat, a gondozásukért járó állami támogatást, hanem lakásukat is megpróbálták elvenni.

A sajtó szerint a munkaügyi miniszternek több feljelentést is küldött a voluntari-i idősotthonokban uralkodó állapotokról egy jogsegélyezéssel foglalkozó civil szervezet, de Budăi, ahelyett, hogy vizsgálatot rendelt volna el, egyoldalúan felmondta az együttműködési megállapodást az egyesülettel, amely így nem juthatott be többé a szociális intézményekbe.

Az idősotthonokkal kapcsolatos botrányban Gabriela Firea családjai miniszter is egy „méltatlan lejárati kampány” áldozatának tekinti magát. Firea nővére és egyik tanácsadója is érintett a visszaélések ügyében, férje, Florentin Pandeale pedig Voluntari polgármestere, de mindketten azt hangsúlyozták, hogy fogalmuk sem volt az idősotthonokban elkövetett borzalmakról. Szerintük csak azért próbálják a politikai ellenfelek beszározni Firea nevét, hogy megakadályozzák visszatérését Bukarest főpolgármesteri tisztségébe a jövő évi helyhatósági választásokon. (MTI)

Az EP szerint az uniós intézmények átláthatóbb működésére és nagyobb elszámoltathatóságára van szükség

Az Európai Parlament (EP) strasbourgi plenáris ülésén jelentést fogadott el a demokratikus intézmények és az EP feddhetetlenségének védelméről, a dokumentum szerint az uniós parlament átláthatóságának fokozására, elszámoltathatóságának javítására, valamint a korrupció elleni küzdelemre vonatkozó szabályainak reformjára van szükség.

Az Európai Parlament tájékoztatása szerint a 441 szavazattal, 70 ellenszavazattal és 71 tartózkodás mellett elfogadott jelentésben az EP-képviselők magatartási kódexük haladéktalan felülvizsgálatát és hatékony szankciókat kértek az abban foglaltak megsértésének eseteire. Véleményük szerint a kódexben hatékonyabb védelmet kell biztosítani a visszaéléseket bejelentőknek, és meg kell erősíteni a képviselők összeférhetetlenségére, a vagyonnyilatkozatokra és a mellékjövvelmek bevallására vonatkozó szabályokat és annak tilalmát, hogy

fizetett mellékállásokat vállaljanak az úgynevezett átláthatósági regiszter hatálya alá tartozó szervezeteknél.

A különböző érdekcsoportok képviselői és a döntéshozók közötti párbeszéd ugyan továbbra is nélkülözhetetlen része az európai demokráciának, a szabályokat sértő befolyásolás, a megvesztegetés és más bűncselekmények elfogadhatatlannak – hangsúlyozták.

Arra figyelmeztettek, hogy a demokráciába való beavatkozási kísérletek „széles körben elterjedt jelenségek, amelyek ellen a lehető legerőteljesebben fel kell lépni”. Megdöbbenésüknek adtak hangot azzal kapcsolatban, hogy három aktív és egy volt európai parlamenti képviselő, valamint egy parlamenti asszisztens a vád szerint korrupcióban, pénzmosásban és bünszervezetben való részvételben érintett. Ezért azonnali intézkedéseket sürgettek az ártó szándékú külföldi beavatkozás célpontjává vált uniós intézmények védelmére. Rámutatnak, hogy számtalan kiskapu kínálkozik

az EP feddhetetlenségi és átláthatósági szabályaiban és azok érvényre juttatásában.

Nyomatékosították, hogy a külföldi befolyásolás vagy annak kísérlete „nem maradhat következmények nélkül”. Fel kell függeszteni minden olyan folyamatban lévő jogalkotási vagy nem jogalkotási eljárást, amely egy korrupciós ügyben érintett ország hatóságával való együttműködésről szól. Az uniós pénzek folyósítását szintén le kell állítani, a civil szervezetek, a független média és a humanitárius segítségnyújtás finanszírozásának kivételével – írták.

Az EP-képviselők azt kérték, hogy a létrehozni tervezett uniós etikai testület kísérje figyelemmel, hogy a hivatalukból távozó európai parlamenti képviselők tartják-e a hat hónapos visszavonulási időszakot. Be kell vonni azoknak a belépőkártyáját, akik közülük magas kockázatúnak ítélt országok nevében lobbiznak az uniós parlamentnél – írták. (MTI)

Az FBI igazgatója visszautasította a politikai elfogultság vádját

Visszautasította az amerikai Szövetségi Nyomozó Iroda (FBI) igazgatója azt a vádat, amely szerint a szervezet politikailag elfogult.

Christopher Wray a kongresszus szakbizottságának szerdai meghallgatásán nyilatkozott. A republikánus többségű alsház, a képviselőház jogi bizottsága tartotta a meghallgatást a szövetségi hatóságok politikai célú felhasználásának vizsgálatára indult eljárás keretében.

Az FBI igazgatója eskü alatt tett vallomásaiban azt mondta, hogy a hatóság „egyáltalán nem” védelmezi Joe Biden amerikai elnök családját, mert ehhez „nem fűződik érdeke”. A bizottság republikánus tagjai egyebek mellett arra vártak választ, hogy zajlik-e vizsgálat az elnök családjának üzleti kapcsolatai körül, illetve egy állítólagos feljegyzés nyomán, amely Joe Bident egy vesztegetési üggyel hozza összefüggésbe.

Matt Gaetz floridai republikánus képviselő „gyanúsán érdektelennek” nevezte kérdésében az igazgatót azzal a közösségimédia-üzenettel kapcsolatban, amelyben Hunter Biden, Joe Biden fia állítólag apja jelenlétére hivatkozva gyakorol nyomást több millió dollár kifizetése érdekében egy kínai üzlettársára.

Christopher Wray kijelentette: ő az „igazi FBI-t” védelmezi. Hozzátette, „az a munka, amelyet az FBI kötelességében dolgozó nők és férfiak végeznek, túlmutat azon az egy vagy két nyomozáson, amely minden látszat alapján a média vezető hírei között szerepel”.

A beszámolókat szerint helyenként indulatos meghallgatás Jim Jordan, a képviselőház jogi bizottságának republikánus elnöke azt mondta, hogy a vizsgálattal a szövetségi igazságügyi rendszer politikai fegyverként való felhasználását próbálják megállítani. A republikánus

politikuskok kettős mércével vádolták az FBI-t, másféle elbírálást emlegetve a Joe Bidenhez és a Donald Trumphoz kapcsolódó nyomozásoknál.

A meghallgatáson Zoe Lofgren demokrata képviselő azt mondta, „szomorúnak tartja, hogy a bizottság republikánus többsége összeesküvés-elméletekkel foglalkozik, és azon dolgozik, hogy megpróbálja hiteltelenné tenni az Egyesült Államok egyik legfőbb bűnüldöző ügynökségét”.

A szövetségi hatóságok politikai fegyverként való felhasználásának vizsgálatát a képviselőházban januárban többségbe került republikánusok kezdeményezték, és az elmúlt hónapokban több meghallgatást tartottak, mások mellett az érintett hatóságok kötelességében dolgozó informátorokat is beidézve. (MTI)

Ország – világ

Lassult az infláció júniusban

Romániában néhány tized százalékkal tovább lassult az infláció júniusban: az országos statisztikai intézet (INS) csütörtökön közzétett adatai szerint 10,3 százalékkal voltak magasabbak a fogyasztói árak, mint egy éve a májusi 10,6 százalék után. A legnagyobb mértékben az élelmiszerárak nőttek, átlagosan 17,88 százalékkal, míg a nem élelmiszer jellegű termékek 4,84, a szolgáltatások pedig 11,5 százalékkal drágultak. Tavaly júniushoz képest leginkább a cukor drágult, 55 százalékkal. A burgonya (és a zöldségfélék általában) 32, a vaj 30, a tojás 29, a margarin 28, a tehéntúró 27 százalékkal drágult egy év alatt. Az INS kimutatása szerint a gyógyszerek átlagosan 4,6, az üzemanyagok pedig 11,8 százalékkal kerülnek kevesebbe, mint 2022 júniusában. Immár az élelmiszerek között is van olyan termék, amely olcsóbb, mint egy évvel korábban: az étolaj ára éves összevetésben több mint 8 százalékkal csökkent. Az utóbbi 12 hónapban átlagosan 14,2 százalékkal voltak magasabbak a fogyasztói árak Romániában a 2021 júliusa és 2022 júniusa közötti időszakhoz képest. (MTI)

Több mint ötezerhatszáz külföldi menedékkérő

Romániától 5765 külföldi állampolgár kért menedéket az első fél évben, a legtöbben, 2099-en Bangladesből érkeztek – közölte csütörtökön a román bevándorlási hivatal (IGI). A bangladesi állampolgárokat az indiaiak (1486), a szíriaiak (880), a pakisztániak (752) és a nepáliak (399) követik a menedékkérők sorában. Tavaly egész évben 12 368 külföldi állampolgár kért menedéket Romániától, de akkor még több mint egyharmaduk ukrán állampolgár volt. Az IGI csütörtöki közleménye szerint az első hat hónapban 34 467 átmeneti védelemben részesített külföldinek megadták vagy meghosszabbították a tartózkodási engedélyt. Az IGI egy korábbi közleménye szerint idén az első öt hónapban 525 külföldi állampolgárt vettek őrizetbe a bevándorlási hivatal Arad megyei, illetve a román főváros melletti Otopeni városában működő zárt befogadó központjában, hogy utóbb kitoloncolják őket az országból. Közülük is a legtöbben – több mint kétszázán – bangladesiek voltak. Őrizetbe vételük leggyakoribb oka a határsértés vagy a tiltott határátlépési kísérlet volt. (MTI)

Erdogan ősszel terjeszti a parlament elé a svéd NATO-csatlakozás ratifikációját

Recep Tayyip Erdogan török elnök szerdán kijelentette, hogy a parlament őszi ülészakájának kezdetekor terjeszti az ankarai törvényhozás elé Svédország NATO-csatlakozásának ratifikációját. Erdogan a két-napos vilniusi NATO-csúcs végén tartott sajtótájékoztatóján közölte, hogy a találkozó előtt, hétfő este Jens Stoltenberg NATO-főtitkárral és Ulf Kristersson svéd kormányfővel tárgyalt Vilniusban, és egy új megállapodás értelmében Svédország a már korábban megfogalmazott, főként terrorrel ellenes lépésekre vonatkozó török elvárásokon túl Törökország európai uniós csatlakozását illetően a vámunió frissítését és a schengeni vízummentesség ügyét is aktívan támogatni fogja. (MTI)

Csiga a vasúton

(Folytatás az 1. oldalról)

a pályázat alapját képező műszaki terv minősége olyan, hogy a kukának sértés, ha beledobják. Ezzel együtt abban az időben a kormány felvállalta, hogy 2024 decemberéig befejezik a teljes felújítást. Ebből a határidőből még több mint egy év van hátra, csakhogy a munkának még a húsz százalékát sem végezték el. És a hazai viszonyokat ismervé kizárt, hogy határidőre meglennének. Különösen, hogy van egy nagyon komoly munkát feltételező része is a dolognak, az egyik szakaszon meg kellene építeni Erdély eddigi leghosszabb, 6,9 kilométeres vasúti alagútját, aminek köszönhetően 19 kilométerrel rövidülne le a szakasz teljes távja. Akkoriban nagy garral be is jelentették illetékesek, hogy erre speciális felszerelést fognak bevetni a kivitelezők, előlegként meg is kaptak egy kalap pénzt a különleges fúrókra. Tavaly nyáron kellett volna elkezdni az alagút fúrását, de még mindig nem fogtak hozzá. A tavasszal a közlekedési miniszter már elkezdte nyilatkozatokban megszélesíteni, hogy a késlekedés miatt szerződést bonthatnak a kivitelezővel, aztán a politikai viharok közepette már nem maradt erre (sem) idő és energia. A nagyberuházásokat monitorozó civilek egy minapi bejegyzése szerint szinte biztos, hogy a munkára kapott európai alapokból újabb félmilliárd euró úszik el a késés miatt. Nem kérdés, hogy nemcsak a szerelvények haladási sebességében, de az építkezésekben sem érjük el a monarchiás idők tempóját. Ahhoz is sok idő kell, hogy kiderüljön, egyáltalán végig tudják-e vinni ezt a munkát, vagy majd a száguldó gyalogosok is integetni fognak valamikor előzés közben a vonatok utasainak e tájakon.

Vizsgáztak a pedagógusok is Sok közöttük az idei végzős

Július 12-én, szerdán tartották az üres tanügyi állások betöltésére meghirdetett vizsgát. Az idén országos szinten 6.837 meghatározatlan időre szóló (tituláris) katedrát hirdettek meg, 5.945-öt városi, 1.342-t falusi tanintézményekben, amelyekre 31.900-an pályáztak. A pedagógusok 112 tantárgyból 105 központban adtak számot felkészültségükről. A vizsgára álló frissen végzett pedagógusjelöltek száma – 5.700 – az utóbbi tíz évet tekintve az idén volt a legmagasabb, de végül is 83,17 százalékuk vett részt az írásbelin. A vizsgáról sokan visszaléptek, 16 jelöltet pedig családi kísérlet miatt kizártak.

A megyei tanfelügyelőségtől kapott sajtóközlemény szerint Maros megyében öt központban bizonyíthatóan felkészültségüket a jelöltek. A meghirdetett 183 meghatározatlan

időre szóló állásra (129 városon, 54 falun) 1091-en pályáztak, akik közül 178-an az idén végezték az egyetemet.

Az óvónők (román tagozat) 18 meghatározatlan időre szóló állásra pályázhattak. A feliratkozott 287 jelöltből 58-an az idén diplomáztak. Az alsó tagozatos pedagógusok (román tagozatos tanítók) számára meghirdetett 14 katedrára 198-an iratkoztak, 53 volt közülük idei végzős. Kelen-dőnek bizonyult a testnevelő tanári katedra is, a 6 meghatározatlan időre szóló állásra 104 pedagógus jelentkezett, 15-en az idén végeztek. A 26 hangszeres zenetanári állásra mindössze 9 jelentkező volt, és egyetlen friss diplomás sem volt közöttük.

A magyar tagozaton 4 meghatározatlan időre szóló óvodapedagógusi állásra 94-en iratkoztak fel, és 85-en vettek részt, az egy meghatározatlan

időre és a 16 egy évre szóló tanítói állásra 44-en iratkoztak fel, a vizsgán pedig 40-en vettek részt. A magyar szakos tanárok számára tituláris állást nem hirdettek, a három egy évre szóló katedrára kiírt vizsgára 24-en jelentkeztek, és 18-an írták meg a dolgozatot.

12 megyében fogják javítani az írásbeli dolgozatokat. Az eredményeket július 18-án közlik a megyei tanfelügyelőségeken, valamint a <http://titularizare.edu.ro> oldalon. Az óvásokat – az eredmények közlését követően – 21 óráig, illetve 19-en 12 óráig elektronikus formában a tanfelügyelőségekre lehet beküldeni.

A végeredmény ismeretében, az elért eredmény alapján a július 27-28-i ülésen választhatnak katedrát a sikeresen vizsgázó pedagógusok. (bodolai)

Fotó: Nagy Tibor

Rövidesen közzéteszik a végleges programot

(Folytatás az 1. oldalról)

A köztisztasági szolgáltatással kapcsolatban egyelőre megoszlanak a vélemények, vannak lakónegyedek, ahonnan elszállították a hulladékot, s vannak városrészek és utcák, ahol továbbra is ott áll a szemét. Nem csoda, hogy elégedetlenek a lakók, mert a nyári hőségben nagyon kellemetlen, ha legyek dongják a rothadt, bűzös szemetet.

Az Urban Grup Environment közzétette, hogy július 4-étől július 10-ig közel 1400 tonna hulladékot gyűjtött össze Marosvásárhelyről és a környező településekről, ez a mennyiség a lerakóállomásra került.

Kérdésünkre, hogy a lakosságtól milyen visszajelzéseket kapott a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal az új szolgáltató munkájával kapcsolatban, *Borsos Csaba*, az intézmény sajtófelelőse leszögezte, nem az ő hatáskörük a háztartási hulladék összegyűjtése, elszállítása és ennek nyomon követése, hanem az Ecolecté, de a visszajelzések szerint „működget” a szolgáltatás, ami azt jelenti, hogy vannak még hiányosságok.

Moldovan Florian, a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal Közterületkezelő Igazgatóságának vezetője elmondta, hogy a szolgáltató hulladékgyűjtési programját (július 13-án) még nem véglegesítették. A pályázatot megnyerő társulás elfogadhatóan, de nem százszázalékosan végzi a munkáját.

– Rövidesen közzéteszük a szolgáltató végleges programját, amelynek kidolgozása folyamatban van. A programot, amit a cég bemutatott nekünk, módosítani kellett, és július 14-én vagy legkésőbb 15-én közzéteszük a polgármesteri hivatal honlapján, illetve közösségi oldalán. Bízunk benne, hogy a program ismeretében gördülékenyebb lesz a hulladékgyűjtés és -elszállítás Marosvásárhelyen, és ez megfelel a lakosság jogos elvárásának is. A városban az utóbbi hónapokban kialakult helyzet miatt a polgármesteri hivatal nagyon sok bírálatot kapott, annak ellenére, hogy a hulladékgyűjtés nem a polgármesteri hivatal feladata. Az emberek mégis a polgármestert hibáztatják, holott nem az ő hibája, hogy így alakult Marosvásárhelyen a szeméttügy – mondta Moldovan.

A hulladékot a 18 hónapra szóló szerződésnek megfelelően szelektíven fogják gyűjteni. A város egyes utcáiban a lakóházak tulajdonosai már meg is kapták a zsákokat, amikbe a különböző hulladékot kell helyezni. A tömbháznegyedekben a szelektíven gyűjtött hulladék konténerekbe kerül.

A környező települések polgármesteri hivatalai is közölték a szemétszállítás e heti programját. A szelektíven gyűjtött hulladékot öt részre osztva, külön szállítják el. Külön kell gyűjteni a háztartási szemetet, a műanyagot, a fémeket, a papírt, kartont és az üveget.

Azok a lakók, akiknek a szemét elszállításával kapcsolatban panaszkodnak, ezt a dispeceratmures@polaris.ro e-mail-címen, illetve a 0733-002-072-es telefonszámon jelezhetik.

Egyedi filmélmények a marosvásárhelyi Cineplexx moziban

Kasszasikerek, kedvezmények, magyar szinkron

Volt idő, amikor sokan úgy gondolták, hogy minél élményszerűbbé válik – a modern berendezéseknek köszönhetően – az otthoni filmnézés, annál inkább vonzerejéből az egykor fontos családi programnak számító mozilátogatás. A marosvásárhelyi Shopping City bevásárlóközpontban 2020 szeptemberében megnyílt Cineplexx az elmúlt közel három esztendőben egyértelműen megcáfolta ezt a feltételezést.

Nagy Székely Ildikó

A júliusi kánikula elől kifejezetten jólesik bemenekülni a kellemesen hűvös, kényelmes mozitermekbe – a vásárhelyi Cineplexxben öt, összesen 676 férőhelyes, modern helyiség várja a filmek kedvelőit –, és elmerülni a hatalmas vásznon feltárló fantáziavilágban, amelyet a látvány mellett a Dolby Atmos hangtechnológia tesz igazán életszerűvé. A létesítmény Ultra termében a hatást 4K RGB lézervetítő és a különféle mozgásokat érzékeltető székek fokozzák.

A Cineplexx moziban a legújabb animációs filmekre vágyó gyer-

mekektől kezdve az akciót, horrort vagy éppen romantikát kereső tinnédzsereknek és felnőtteknek a művészfilmekre vevők táboráig mindenki találhat kedvére való kínálatot. Mi több, magyar szinkronos vetítések is szerepelnek a heti prog-

ramban, mégpedig napi rendszerességgel.

A felhozatalra visszatérve, természetesen a legújabb kasszasikerek sem hiányoznak a mozivászonról, ilyen például Tom Cruise idei nyári „lehetetlen küldetése”, azaz a

Mission: Impossible – Leszámlás első része, Christopher McQuarrie rendezése, amelyben a nemzedékek közkedvelt filmsztárját lélegzetelállító kaszkadőrmutatványokban is láthatjuk a jó és rossz összecsapásának megunthatatlan narrációja közben.

Július 20-án, jövő csütörtökön este az egykori és a mai Barbie-rajongókat várják egy különleges Ladies Night eseményre, a *Barbie* című film bemutató előtti vetítésére váltott jegy árban ugyanis egy kis ajándék is van. 21-étől, péntektől Christopher Nolan új remekművét, a rendkívül izgalmasnak ígérkező *Oppenheimert* is meg lehet tekinteni. Az alkotás az atomfegyver létrehozásáért – kollégáival, köztük Teller Edével és Szilárd Leóval együtt – felelős Robert Oppenheimer fizikus életéről szól. 21-én délután 5 órától az Oppenheimer és a Barbie egyetlen jegy árért nézhető meg.

A mozirajongók bizonyára tudják, hogy a marosvásárhelyi Cineplexxben keddenként mind a két-, mind a háromdimenziós vetítésekre kedvezményes áron – 13, illetve 15 lejért – lehet jegyet váltani. A teljes jegyárnál olcsóbban szerezhető be ugyanakkor a két, három vagy négy főre szóló családi csomagok.

Ennyiben persze nem merülnek ki a Shopping City emeletén található Cineplexx mozi akciói és újdonságai. Bővebb tájékoztatásért érdemes hosszasan elidőzni a mozi internetes felületén, a www.cineplexx.ro honlapon.

Fotó: Nagy Tibor

Színés Világ

XX. évf. 28. (867.) szám, 2023. július 14., péntek

Szlovénia (3.)

A Vintgar-szurdok és a Bledi-tó

Id. Veress László

Késő délután hagytuk magunk mögött Szlovénia fővárosát, Ljubljanát, úti célunk ezúttal a fővárostól mintegy 80 km-re fekvő Gozd Martuljek nevű település Gorenjska statisztikai régióban.

A régió Szlovénia északi csücskében terül el, a szlovén–osztrák–olasz hármason.

Természetesen német neve (Oberkrain), olasz neve (Alta Carniola) is van, magyarul Felső-Krajna néven ismeretes. Területe kisebb (2136 négyzetkilométer), mint a hasonló nevű földrajzi-történelmi tájegység területe. Népeisége közel 210 ezer fő. Bár ipara és idegenforgalma igen jelentős, szinte az egész régió egy nagy természetvédelmi terület. Itt található Szlovénia legmagasabb hegye és nemzeti jelképe, a Triglav és a hasonló nevű nemzeti park. Évente legalább hárommillió turista látogatja meg, ennek megfelelően több mint 30 ezer ágy áll a turisták rendelkezésére. Összehasonlításképpen: Maros megye területe 6714 km, népessége 426 ezer fő, évente 700 ezer turista látogatja meg, a megyének mintegy 8 ezer ágygal rendelkező szálláshelye van.

Gorenjska statisztikai régió központja Kranj, népessége közel 16000 fő. Szlovén szokás szerint a régióknak van két „alközpontja”, az egyik Jesenice ipari város, a régió legnépesebb városa a maga 17000 lakójával, a másik alközpont Skofja Loka (magyarul jelentése Püspök mezeje), műemlék város, lakossága 13000 főt számlál.

A Hotel Spik Alpine nevű szállodánk a Júliai-Alpok ölén, a Triglav hegy közelében, Kranjska Gorától, a régió legismertebb síközpontjától alig öt kilométerre fekvő Gozd Martuljek nevű faluban várt bennünket, közel az osztrák–olasz–szlovén hármason. A település nevét a falu fölött magasodó (2600 m-nél magasabb) hegycsoport elnevezéséből (Martuljek) és a „gozd” (erdő) szóból kölcsönözte (Martuljek erdeje). Korábban a település lakói fakitermeléssel foglalkoztak, ma már szinte kizárólag az idegenforgalomban dolgoznak. Közele lánivalók: a Martuljek hegycsoport, benne vízesésekkel, a Martuljek folyó, szurdokkal. Az égbe törő, csipkézett hegycsoport másik neve Spik, ezt a nevet a Spik (tüske) szóból nyerte. A falu földrajzi helyzetének köszönhetően tökéletes kiindulópont a kis ország csodáinak felfedezéséhez.

A Spik Alpine szálloda a hegy szorításából kitorló Száva folyó közelében épült, lenyűgöző rálátással a csipkézett hegyláncra. Ottlétünk idején (szeptember közepén) a csúcsokon már hó volt. A minden igényt kielégítő wellness-szálloda alagsorában óriási termálvizes medence várt reánk a mindennapi több kilométeres gyalogtúrák után.

Minden Szlovéniába látogató külföldi első számú úti célja a Bledi-tó. Mi sem voltunk kivételek, odaérkezésünk másnapján korán reggel Közép-Európa híres célállomása meglatogatására indultunk. Szálláshelyünk irányából Bled felé utazva mégis hamarabb egy másik látnivalót látogattunk meg, nevezetesen a Vintgar-kanyont, és nem bántuk meg.

A Vintgar-szurdok Bledtől és a Bledi-tó partjaitól alig 4 kilométernyire, északi irányba található, és (a tó után) a Gorenjska régió második legfelkapottabb látványossága.

A Radovna folyó vájta ki és formálja mind a mai napig ezt az 1,6 km hosszú szurdokot, a magasan tornyosuló meredek falakat. A szurdok teljes hosszában a veszélyes falakat sok helyen megerősítették vagy hálókka rögzítették az omlás elkerülése érdekében. Minden évben többször is ellenőrzött, karbantartott, fából készült „futószőnyegként” kialakított gyalogúton haladunk, többször is fapadlókon kelünk át a folyó egyik oldaláról a másikra. Útközben megcsodáljuk a különleges alakú sziklafalakat, a dús növényvilágot, a fahidak és pallók látványát, a hömpölygő, zúgó, sebes folyót számos vízeséssel. A folyó vize kristálytisza, legmélyebb pontjain is lehet látni a víz alját, a benne úszó pisztrángokat és egyéb halakat. Itt veszélyes, nagyobb állatra nem kell számítani! A szoros levegője tiszta,

A Bledi-tó

ózonos, ezért is felüdülés a szurdoktúra. A 130 éve üzemelő szoros járhatóvá tétele veszélyes és nehéz volt, építői arra is vigyáztak, hogy ne károsítsák a természetet, és őrizze meg eredeti állapotát. A szurdok végigjárása könnyű, minden korosztálynak javasolható kirándulás, áprilistól novemberig látogatható. Utunk legmélyebb pontján átmegyünk az utolsó hídon, majd fokozatosan emelkedő mezei úton érünk vissza a társasgépkecsinkhez, és „repülünk” a várva várt Bledi-tóhoz.

Útközben többször is a hasonlóan szép, Székelyföldön látható Vargyas-szurdokra gondolok, ahol alig két évvel korábban Homoródmás irányából induló idős turistákat láttam visszafordulni a barlanghoz vezető ösvény járhatatlansága miatt, már az út elején. A medvéktől való szorongásról nem beszélve. Ez van, ezt kell szeretni!

Szlovénia látnivalói között dobogós helyen áll a Bledi-tó és környéke. A Júliai-Alpokban elterülő tó mintha egy mesekönyv lapjairól kelt volna életre, közepén a kis szigetével és környékével méltán nevezhető Európa egyik legszebb nyaralóhelyének, de olvastam olyan véleményt is, amely szerint a világ huszonöt vagy száz legsodálatosabb vidékei egyikének rangsorolják. A Bledi-tó környékére jellemző az enyhe, már-már mediterrán éghajlat, a tó felszínén visszaturkózó hegyek szépsége, a gyógyhatású termálvíz, a sok napsütés, a nyugalom, a friss

levegő. Páratlan szépségét az ellentétek is kiemelik, a 2500 méternél magasabb hegyek és a közöttük csillámló türkiz víztükör. Nem csoda, ha az aktív kikapcsolódásra, kellemes pihenésre vágyó turistákat mágnesként vonzza ez a vidék. A tó keleti csücskében, a Ljubljana–Villach (Ausztria) autópálya mellett található Bled városa számos szállodájával, közelében egy magas sziklára épült csodálatos középkori várral.

A tó hosszúsága 2120 m, szélessége 1380 m, legmélyebb pontja 31 m, a víz legmagasabb hőmérséklete elérheti a 26 Celsius-fokot is, a környező magas hegygerincek megvédik a hideg északi szelektől, az enyhe klíma lehetővé teszi a leghosszabb fűrdőszezont az alpesi nyaralóhelyek között.

A tó környéke a legrégebbi idők óta lakott, kelták, rómaiak, majd germánok lakták. A népvándorlás után szláv törzsek érkeztek ide, akik hamarosan felvették a keresztény hitet. A szlovének ezen a környéken emelték első keresztény templomaikat, innen származnak

nagyvilági élet váltotta fel az évszázados csendet. Számos külföldinek, még az orosz cárnak is volt itt nyaralója.

Itt alapították meg az első világháború után a kisantant érdekszövetséget (Jugoszlávia, Csehszlovákia és Románia), és itt írták alá az ún. Balkáni-egyezményt is. A 2. világháború után Josip Broz Tito épített itt nyári lakhelyet, sok fontos üzlet és politikai döntés született a ma már luxusszállodaként működő épületben.

A Bledi-tó az úgynevezett Bohinji-gleccser visszavonulásakor jött létre, természetes tektonikus medencében. Amikor a jég elolvadt, a medencét elöntötte a víz, ennek szintje 35 méterrel magasabban volt a jelenleginél, azóta a vízszint lejjebb ment, kibukkant a bájos kis sziget is (Blejski Otok). Az elmúlt évezredek, évszázadok során egyházi jellegű épületek – templom, harangláb (torony), káplánság – jelent meg a szigeten, amelyeket ma csaknem teljesen eltakar a dús növényzet. Az ismert költő, Fr. Preseren által is leírt legenda szerint a szigeten Zsiva (Sina) ósláv istennő szentélye állt. A szigeten talált régi sírok tanúsága szerint bizonyos, hogy ott már a kereszténység felvétele előtt kultikus hely volt.

A tó partjaitól a szigetre nyáron úszva is ellehet jutni, de kényelmesebb megoldás, ha kis hajóval, úgynevezett pletnával utazunk. A pletna bledi specialitás, csak itt vannak ilyen hajók, amelyeken hús személy is utazhat egyszerre. A csónakot „állórúddal” (stehrud-del) mozgatják hajtói, azaz állva és két lapáttal. Az evező személy neve „pletnár”. A pletnárszakma nagy tekintélyű, nem végezheti akárki! A foglalkozás nemzedékről nemzedékre öröklődik, a családban marad, akár évszázadokig is! A tó körül több pletnakikötő is található. Csoportunk a Park szálloda kávézója közelében levő kikötőből indult (pletnázott) a szigetre. Egy utazás ára személyenként 15 euró. Az ár tartalmazza az oda-vissza szállítást (egy óra) a szigeten félórás szabadidővel, vagyis egy látogatás másfél órát vesz igénybe. A szigeti kikötőből a templomhoz 99 lépcső vezet fel, amelyet a 17. század közepén készítettek. A sziget ingyen bejárható, belépőt fizetni csak a templomba kell. A ma látható barokk templom 1685-ben épült fel egy gótikus templom helyén. Az első kápolna maradványai a templom üvegpadlóján keresztül láthatók.

A templom oltárán 18. században készült faragványok láthatók, amelyek II. (Szent) Henriket és feleségét, Szent Kunigundát ábrázolják. (II. Henrik bajor király Szent István magyar király sógora volt.)

A sziget és a templom különlegessége, a „kívánságokat teljesítő” harang sok turistát csal oda. A Pádovában 1534-ben készült harang kötele a templom belsejében, az oltár előtt lóg le a földig. Aki a kötél húzásával megkondítja ezt a harangot, annak akár három kívánsága is teljesül. Tekintettel a kíváncsi turisták nagy számára, a harang szinte szüntelenül zúg, a szigethez közeledők öröme. A templom mellett 52 m magas önálló torony van, három haranggal.

A szigeten természetesen szőlővel beültatott ajándékbold is van, kiállítóteremmel.

A szigeten esküvőket is szerveznek, ilyenkor a menyasszony néma csendben kell felmenjen a lépcsőkön, egyébként „házassága nem lesz sikeres”.

Gyorsan letelt a kiszabott félóra, visszatérünk csónakunkhoz és a pletnák tóparti kikötőjébe, majd a Park szálló cukrászdájában megismerkedünk a hely másik világhírességével, de erről a következő részben szólnunk részletesebben.

A természet kalendáriuma (DLXXIII.)

Kiss Székely Zoltán

*Megérett a kalászos róna
összes kalásza már;
sugarát bőven szerteszórja
a vidám kedvű nyár.
Az első gép munkába kezdett:
arat, arat, arat –
arat aranyló búzatáblát
aranyló ég alatt.*

*A dús vetések választában
benne van az öröm,
a munkát zengő boldog ének
áthat minden körön.
A diadalmas gazdag termés,
a bő nagy aratás,
a termő szentől dúsán terhes
halálraszánt kalász.*

Kárász Izabella *Vetések válasza* című verse mindenféle aratás dicsérete.

*De minden szétmorzsoltsz szemecske
az életről beszél,
hiszen belőle lesz a frissen
illatozó kenyér.
A dús vetések választában
így épül fel a lét,
és zengi minden aratásunk
győzelmes énekét.*

*A munkást és az Áldásadót
dicséri ma a fény,
a fényben rengő érett termés,
a legszebb költemény.
Zengi az erőt és az élet
diadalmas dalát,
Mert megkezdődött, újra itt van,
eljött az aratás!!!*

Az aratás bővületében indulok számba venni némely tudománytörténeti évfordulóját a hónap második felének. Ha kedved tartja, jer velem, kedves Olvasóm!

1940-ben a II. bécsi döntés által létrehozott országhatár a Kolozsvár és Marosvásárhely – ezzel együtt egész Székelyföld – közötti vasúti összeköttetést kettészakította. Hogy a Székelyföld bekapcsolódjon az ország vérkeringésébe, háborús időszakban igen

rövid idő alatt kellett megépíteni a vasútvonalat Szeretfalva és Déda között. Ezt tervezte és építette az ezelőtt 125 évvel született és 1967. július 14-én, 56 évvel ezelőtt meghalt **Kováts Alajos** vasúti mérnök, 1943-tól 1944-ig a Magyar Államvasutak igazgatója.

109 évvel ezelőtt, 1914. július 14-én született Marosvásárhelyen **Oroszlány István** mérnök. Diplomáját a Budapesti Műegyetemen szerezte 1938-ban. 1949–1950-ben részt vett a Növénytermesztési Kutató Intézet és a **Szarvasi Öntözési Kutató Intézet** megszervezésében. Fő munkaterülete az öntözés nagyüzemi formáinak kidolgozására, a barázdás, sávós és esőztető öntözésmódok hatásfokának javítására irányult. Munkássága máig gyümölcsözők. Az egyre szárazabbá váló nyarak így kevésbé érték/érik meglepetésként Magyarország mezőgazdaságát, szemben a többi térségbeli országgal.

Július 15-én emlékezzünk meg a 135 évvel ezelőtt, 1888-ban meghalt **Balogh Kálmán** fiziológus-farmakológusról. Pesten szerzett orvosi oklevelet. 1863-tól 1867-ig az elméleti orvostan tanára a kolozsvári **Ferenc József Tudományegyetemen**. Kutatásokat végzett a rákkal és egyéb daganatokkal, a gyulladásokkal, különféle alkaloidok hatásával kapcsolatosan. **Pasteur** tanításainak hazai ismertetője volt, elsők között végzett hazánkban bakteriológiai kutatásokat.

Folytassuk sétánkat a júliusi melegben a 98 évvel ezelőtt, 1925. július 17-én született **Nagy László** *Elrontott szívem* című versével:

*Július hava, sújtó éjszaka,
habfelhők, megbontott ágyak úsznak,
széthömpölyög a violák szaga
s tovatűnt feketék, láng-hajúak
vetkőzve az időt rámhajolnak.
Vaserkélyemen verejtékezem,
áldott emlékek aggódnak értem,
bársonyfülecskék itt a mellemen
lapulnak mint a műszerek, érzem:
hallgatják rendetlen szívverésem.*

221 évvel ezelőtt, 1902. július 18-án született Brassóban **Weiszfeiler Gyula** mikrobiológus. Kalandos életutat tudhat magáénak. Trianon után külföldön – Párizsban, Brüsszelben, Jénában és Genfben – járt egye-

Barátságfü (*Dianthus carthusianorum*), a hallgatag barát

temre. 1925-ben Genfben szerzett természet-tudományokból doktori címet. 1925–30-ban Svájcban és Németországban volt mikrobiológus és tuberkulózis-szakorvos. 1932-től a Szovjetunióban dolgozott orvostudományi intézetekben. 1958-ban tért haza, Budapestre; az MTA Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézetében a gyermekbénulás elleni **Sabin-féle** élő vakcina (Sabin-cseppek) vizsgálatával foglalkozott. 1960-ban Magyarországon is bevezették alkalmazását. Fő kutatási területe a mikrobaktériumok vizsgálata volt.

A már nem sokat hűvösödő júliusi éjszák átírásztása emléksíholó idő. **Franco Petrarca LXXXIX. szonettje** – **Radó Antal** fordítása – kívánkozik ide. Laura holta után íródott:

*Dalolva szálló, kedves kis madárka,
Amely kesered elmúlt szép időd',
Ha látsz telet vagy éjt magad előtt
S emlékezel a napra, vagy a nyárra:*

*Ha mint a bút, mely lelked általjárja,
Ismernéd kinom', mely még égetőbb:
Tudom, ölembe szállnál mielőbb.
Hogy osztozkodjam szíved bánatába!'*

*Én nem tudom, hogy búnk egyforma-é?
Kit te siratsz, tán él még, úgy lehet,
Míg tőlem őt a menny irigyelé.*

*De ez az évszak, ez az esti óra,
Édes-kinos emlékim újítója,
Von, hogy most elcsevegjek teveled.*

A legnevesebb itáliai prehumanista 649 évvel ezelőtt, 1374. július 19-én indult szerelme után.

Júliusi kánikula – gyakorta aszályt hozdoz:

*Elnézem a szikkadt, kopár talajt:
Egy-egy fakó fűszál itt-ott, ha hajjt:
Az is halódik, mint a nagybeteg:
Napot ha ér, nem hónapot, hetet.*

*Virág helyén csak roncs kóró maradt;
Vetés kiszült a forró láng alatt;
Mi ritkán teng, nem ad szikes magot...
Minket ma még az Ég is elhagyott!*

*Földünk ölen mi bőség szunnyadoz!
Reményünk mégis sorra sorvadoz...
– De van, mi még jobban aggasztva fáj:
A lelkeken ülő, és öltő aszály!*

*Mi minden sorvadtt sorra itt is el!
Mít fojt, és visz sírba, sok nemes kebel!
Mítől lehetne gazdag életünk!
Mégis, csak így, halódva élhetünk!*

*De félre bú, bénító csüggedés!
Lesz itt virág, fű, áldott, telt vetés
S ujjong, ki most alétlan tántorog:
Csak jöjjenek felülről záporok!*

Szalay Mátyás *Aszály* című verse más kiszáradásokról is szól. Az Innsbruckban filozófiából doktorált katolikus pap 1915-től Szászrégenben és Nagyszébenben püfektés, 1918-ban Brádon plébános, 1928–1934 között Sepsiszentgyörgyön esperes-plébános és kerületi tanfelügyelő.

1934-ben repatriál, és Zebegényben 1944-től – az 1908–1910 között **Kós Károly**, **Jánszky Béla** és **Körösfői Kriesch Aladár** megálmodta – **Havas Boldogasszony-templom** plébánosa volt 1957. június 24-én bekövetkezett haláláig.

178 évvel ezelőtt, 1845. július 19-én született **Fleischer Antal** vegyész, gyógyszerész. 1872-ben, a kolozsvári **Ferenc József Tudományegyetem** felállításakor a vegytani tanszék tanárává nevezték ki. Nem csupán a gyógyszerészképzés terén jeleskedett, de az elsők között tanulmányozta Erdély gyógyvizeit. Korán, 1877-ben bekövetkezett halála nagy vesztesége volt az egyetemnek.

130 évvel ezelőtt született Gyulaféheváron **Rotarides Mihály** zoológus. 1920-ban még Kolozsváron, 1923-ban már Szegeden, ugyanazon a Ferenc József Tudományegyetemen szerezte diplomáit... **Apáthy István**, majd **Gelei József** mellett dolgozott a tihanyi **Biológiai Kutatóintézetben**. Malakológusként világhírnévre tett szert: Budapest után Nápolyban, majd Majna-Frankfurtban a ma élő és a fosszilis csigákkal foglalkozott.

122 évvel ezelőtt, 1901. július 19-én született Marosvásárhelyt **Veress Zoltán** vegyész-mérnök. Oklevelet a Budapesti Műegyetemen szerzett 1925-ben. Kidolgozta az általa **ergonnak** nevezett tűzálló üveggyártását. A rádióadócsövek gyártásához szükséges, fémekkel forrasztható üvegek előállításának megoldásáért Kossuth-díjat kapott. Optikai üvegekészletét során tórium-sugárfertőzés áldozata lett.

119 évvel ezelőtt született **Majzon László** geológus, paleontológus. A **Magyar Állami Földtani Intézet** mélyfúrás laboratóriumát vezette, főleg a kőolajkutató mélyfúrások mikropaleontológiai (parányóslénytani) anyagának, elsősorban a foraminiferák feldolgozásával szerzett érdemeket. 1940–45 között geológusként Erdély szénhidrogénkincsét térképezte fel.

Minden aszály véget ér egyszer. Fejezzük be mai sétánkat egy bő eső utáni réten, **Reményik Sándor** tüpontosággal megrajzolt növényei, a **Mezők virágai** között:

*Színesedik a rét.
A margaréták föl-fölemelik
Szélid, jehér fejük.
A karthausi, a hallgatag barát
Barátkozik velük.
Misére csenget a harangvirág
A bükkönynek s az árva lóherének,
A rét földe az alkonyat terül,
Ezer virág ajkáról száll az ének
Hangtalanul: hozsánna néked Nyár!*

*A virágok közt Salamon bolyong.
Vállán bíborpalást.
Fején korona, bú, nehéz arany.
Hatalma van – és tudománya van.
Mit is kívánna mást?
Mégis tűnődve megy.
Aján egy kérdés lebeg hangtalan:
Mért nem olyan, mint ezek közül egy?*

Haszonnal járó tűnődést kívánva, maradok kiváló tisztelettel.
Kelt 2023-ban, július idusán

A zebegényi Havas Boldogasszony-plébániatemplom

Épített örökségünk

Az erdőszentgyörgyi templom

A falu feletti északi dombtetőn már csak romokban áll a Rhédey-mauzóleum, onnan vitték a templomba az 1841-ben meghalt szépséges Rhédey Claudia grófnőnek, Sándor württembergi herceg hitvesének, az angol királyi család őseinek a földi maradványait. Az „ódon templom” már Orbán Balázs idejében is több átalakítás nyomát viselte. A középkori istenháza a község központjában áll, ahogy a Rhédey család kastélya is.

Nagy-Bodó Tibor

Az orgonák, a kép

Bartos Miklósnak és Döme Lászlónak tudomása van arról, hogy a templomnak az első orgonája, mely hatváltozatú volt, 1804-ben készült gróf Rhédey Mihály adományából. Ezt az egyház megfestette és megaranyoztatta (ára ötszáz r. f. volt).

Az új orgonát 1927-ben Einschauk Károly brassói orgonagyáros készítette 170 ezer lejtért. 1928 januárjában a presbitérium felkérte Schuster Frigyes helybeli orgona- és zongorakészítőt – aki különben zenekonzervatóriumot végzett –, hogy az új orgonát minden tekintetben vizsgálja át. A szakértő elismerő véleményt nyilvánított róla.

A szentély belsejében freskótöredékek láthatók. Debreczeni László restaurátor beszámol róla, hogy két egymásra festett freskóréteget talált. Az alsó réteg a templom építésével egy időben készült, a másodikat nem a vakolatra, hanem primitív módon, meszelt felületre festették. Az első réteg nyomait az ablakok hajlatában, a második réteget a délkeleti ablak falazatán találta.

A szentély külső falán hasonló módon festett kép maradványa került elő, amelyen egy szent ábrázolása látható. A kép megóvásáról az egyház gondoskodott.

Az istenháza főjavítása

A templom főjavítása 1935. július 14-én kezdődött abból az összegből, melyet „...őfelsége Victoria Mary, angol királyné nagyanyja emléke iránti kegyeletből lelkipásztorunk, Fülöp Ferenc alázatos kérésére ajándékozott...”.

A kétszáz angol font lejtéréke 126 ezer lej volt, emellé jött gróf Bethlen György egyházkerületi főgondnok 100 ezer lejes gyűjtése, nemkülönben az egyházközség tagjaitól önkéntes adományokból begyűlt 15 ezer lejnyi összeg és a körülbelül 120 ezer lejt érő közmunka, amit az egyházközség hívei jó szándékból végeztek el.

„A torony-fedés a régi, megrongálódott pléh fedél helyett felváltatott Simó Béla székelyudvarhelyi bádgos mester által 1936. április 14-én 34.500, azaz harminc-négyezeröttszáz lejtért és bevégeztetett 1936. május tizenkettedikén.”

A torony szerkezete változatlan

A torony szerkezete megmaradt abban a formában, ahogy 1873-ban készült, míg a templomnak a külseje annyiban változott, hogy a hajó három ablaka helyett, amely ugyanolyan volt, mint a szentély három ablaka, kőbeélelés nélküli, modern hármastablakokat tettek. A régi téglapárkány helyébe kieresztett fedél került.

„...egyebekben régi formáját megtartva teljesen újjáépítetett a fedélszerkezet Ambrus Márton parajdi ácsmester által, úgyszintén a mennyezet is, amelyet Kovács Mózes felsősófalvi ács, Berecki Mihály erdőszentgyörgyi ács készítettek, míg a díszfestést végezte Debreceni László egyházkerületi templomszakértő, segédkezvén neki Hegedűs Péter erdőszentgyörgyi egyháztag és Kacsó Károly asztalos felesége...”

Kacsó Károly felsősófalvi asztalosmester a régi, rozoga padok helyébe újakat készített, nemkülönben ajtókat és ablakokat. A kőművesmunkákat Tar József erdőszentgyörgyi kőműves végezte. Sövény Mihály erdőszentgyörgyi ács a régi téglapadozat helyett új deszkapadozatot fektetett le Mátyás András és Joó János segítségével.

Az összes javítási munkálatok tervezője, vezetője és ellenőrzője Debreceni László egyházkerületi templomszakértő volt.

A romos sekrestyét lebontják

Az 1935. évi helyreállítási munkálatok idején a szentély északi, külső oldalán még látszottak a templomhoz tartozó hajdani sekrestyefalak.

A Demján László építész által a szerkesztőségünkbe eljuttatott dokumentációkban olvasható, hogy a fenti információ szerint feltételezhető, hogy a romos sekrestyét a reformátusok bontották le, és a szentély és sekrestye közötti ajtót befalazták.

A templom harangjairól

Nagy József lelkész 1903-ban készült feljegyzésében ír róla, hogy a toronyban két harang volt. A kisebbik harang hosszúkás alakja a régiségre vall, valamint az is, hogy a használatban a régi járásán az ütő a harangot kétoldalt elkoportván, más oldalra fordított az ütő járasa.

Ez a harang kezdetben felirat nélküli volt, de jelenleg a fél karimájára ez van vésvé: „Erdőszentgyörgy megyéje 1669-ben”. A szakember véleménye szerint azonban ez a felirat későbbi kontármunka műve.

A hatmázsás nagyharang körirata: „Ezen harangot 1797. május 26-án öntette az erdőszentgyörgyi anyaeklézia Isten dicsőségére, szent céljában segítettvén két főméltóságos tagjai által u.m. Méltóságos Gróf Bethlen Krisztina asszony és Méltóságos Gróf Iklári Bethlen Zsuzsanna asszonyok ő nagyságok által, öntette segesvári Baumgartner János”.

1849-ben a presbitériumhoz felhívás érkezett, hogy a nélkülözhető harangot adják át ágyúnak, vagy adakozzanak az eklézsia kasszájából. Az eklézsia a második javaslatot fogadta el, és ágyúöntésre kiutalt negyven pengő forintot.

Az első világháború idején, az 1916. évi meneküléskor „...szeptember hó elején főispáni rendeletre az itthon maradt néhány emberrel levették a Harangok elásás végét, de Kis György községi jegyző önkaratából a katonai parancsokkal vasútra tette mindkét harangot, s később a csepelszigeti ágyúöntődéhez vitettek, s itt nyomuk veszett...” – tudósít egy utólagos bejegyzés az 1903-as Nagy József-féle jegyzetben.

Ugyancsak a rendelkezésünkre bocsátott dokumentációból tudjuk meg, hogy a későbbiekben a nőszövétség gyűjtést rendezett a faluban a harangok felújítására, ugyanis létezett két kisebb és egy nagyobb (120 kg-os) harang, amelyet Bukarestben öntöttek.

Schuller Rudolf nagybirtokos felajánlott

5 ezer lejt, és javasolták, hogy kérjék a volt patrónus, B. Inczedy Ádám hozzájárulását is.

Klein Oszkár kudzsi harangöntő ajánlata szerint az összetétele hetvennyolc százalék vörösréz és huszonkét százalék baunkocin, a harangokat kilogrammonként százötvennégy lejtért készíti el, és harminc év garanciát vállal. Ajánlja, hogy egy hatszázötven kilogrammos „g” és egy háromszázötven kilogrammos „b” hangú harangot vásároljanak. A meglévő két kisebb, jobb minőségű harangot kilogrammonként nyolcvan lejtben átveszi.

Kaunitz nagyszabású vállalkozó kicsivel drágábban készítette volna el, így a presbitérium a Klein-féle ajánlatot fogadta el.

Sajnos, e két értékes harang sem maradt meg: a második világháború áldozatául estek.

1958-ban újabb harangok kerülnek a toronyba, melyek közül a nagyot Nagyabányán, a kicsit egy bukaresi vállalat öntötte.

A kisebbikben az alábbi felirat olvasható: „Isten dicsőségére öntette a hívek önkéntes adakozásából az erdőszentgyörgyi református egyház”.

A nagyobbik felirata: „Vajha ma hallanátok az ő szavát, ne keményítsétek meg a ti szíveteket. Solt 95, 7-8 Isten iránti szeretetből anyaszentegyházunkhoz való hűsége jeléül adományozta ezt a harangot Erdőszentgyörgy hívő református népe”.

A harangon megtalálható az 1577-es évszám, amely – feltehetően – a református vallás erdőszentgyörgyi vélt kezdetére utal.

A toronyóra és amit még tudni kell

A toronyórát 1873-1874-ben készítette a nyáradszeredai Magyarosi Sándor háromszáz forintért. 1932 májusában a presbitérium szerződést kötött ifj. Kállai János és ifj. Csöbi Victor erdőszentgyörgyi lakosokkal a toronyóra teljes rendbehozatalára százötven véka kukorica ellenében.

A templom és az oszlopok külső falait 1796-ban javították harmincöt rénes forintért, majd újból 1836-ban. 1873-1874-ben megújították és pléheztették a tornyot.

APPENDIX

az erdőszentgyörgyi református templom történetéhez

Alulírott dr. Nagy Attila, mint a néhai Fülöp Ferenc volt bekecsalji református esperes, erdőszentgyörgyi lelkipásztor (1903-1959) unokája, a birtokomban levő eredeti levelek, valamint özvegy Fülöp Ferencné nagyanyám (1907-1994) által közöltek alapján, a következőket tenném a Nagy-Bodó Tibor által megírt soraihoz:

Nagyapám eredeti levelezésének első ízbeni közlése, mely levelezést az akkori bukaresi angol konzullal, ill. Mary királyné személyi titkárával folytatott, úgymint:

1. az erdőszentgyörgyi református templom restaurálásának érdekében

2. a Rhédey Claudina sírboltja megnyitásának engedélyezése az Angol Királyi Ház által (Nagyanyám tudósítása szerint a templom alatt lévő sírboltot feltörve találták, részben kirabolva – Nagyapám betonoztatta le újra!)

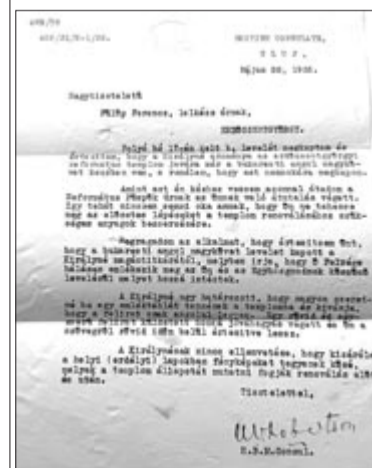
3. a templom makettjét Nagyanyám készítette egy Ész Mózsinak becézett székely ezermesterrel, aki a faragásokat készítette, míg Nagyanyám azokat eredeti színeiben festette le – ez a makett a királyi ház múzeumba került)

4. köszönőlevelek az angol konzul és Mary királyné személyi titkára közvetítésében Nt. Fülöp Ferenc lelkipásztor és a presbitérium felé az erdőszentgyörgyi személyes látogatás (angol konzul) és a makett elküldése hozományaként

5. Mary királyné ajándékként küldött saját fényképe nincsen birtokomban, lehet, hogy a Nagyapám letartóztatása alkalmából tűnt el (Vácárestti-, ill. Jilava börtöneiben volt politikai fogoly).

Kiváló tisztelettel, köszönettel,

Dr. Nagy Attila főorvos

Az összeállításunkban olvasható okirat dr. Nagy Attila tulajdona. Köszönjük, hogy a rendelkezésünkre bocsátotta.

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 1058.

W. Blake romantikus angol író, festő véleményét idézzük a fősorokban.

1	GÖRÖG NOB-JEL	NÖVÉNY RÉSZÉ AMERIKAI EGYETEM	... KING COLE (ROCK-ÉNEKES)	MADRIDI LAP	HASAD, SZÉTESIK
A	A RÁDIUM VEGYJELE KUTAT	BERN FOLYÓJA EGY (NÉMET)			R
2	AZ EGYIK ÉGTÁJ CSOMAGOL			ÓSI FEGYVER IPA	
A MÁJ VÁLADÉKA	TOJÁS (NÉMET) ÖREG (RÖV.)	ORSZÁG LAKÓI ...EKBERG (SZÍNESZŰ)	MEZTELEN MŰALKOTÁS FÉLÉDES!	EZT! HUNYADI LÁSZLÓ NÁDORA	
CSEREMISZ					
JAPÁN POLITIKUS (HAJÁTO)		VELENCE URA VOLT KALIBER			
NA MI LESZ?	MAGASODIK ELEK!		PERZSA URALKOZÓ FORMAI		
RÓMAI 550 TE ÉS Ó	LÚD HORGONY (NÉMET)		SZOLMIZÁCIÓS HANG KUTYA		
	MÉLY NŐI ÉNEKHANG ZEUSZ EGYIK KEDVESE		SHAKESPEARE-KIRÁLY FRANCIA SZIGET		
BORÓKA-PÁLINKA	SÉMI NÉP AZ ALUMÍNIUM VEGYJELE			A BŐR VEGYJELE NÉMET SZÉLMÉLYNÉVMA	
TENGERPARTI EMLŐS ÁLLAT MORZEJEL		FESZÍTŐ-ESZKÖZ RÓMAI 7		ISMÉLTILTÁS SAKKPARTI VÉGE	
	PRINCIPIUM KÁRT OKOZÓ		BECÉZETT IMRE KIS PARAZITA ROVAR		RAVASZDI
MEGY, LÉPKED		IGEKÉPZŐ MÉHLAKÁS	LEVEGŐ (GÖRÖG) ÚGY, AHOGY KELL		
DOKTOR (RÖV.)	LEESIK A KEZÉBŐL KILOMÉTER (RÖV.)			NULLA TOVÁBBÁ	
KIS TERMETŰ IZELTLÁBÚ		ÖRKÉNY ISTVÁN MŰVE FÉLSZI!			
L. N. J.	L			FRANCIA RT.	

A NÉVTELEN SZERZŐ MONDÁSA
címmű pályázat nyertesei:

Török Tünde,
Marosvásárhely, L. Rebreanu u.
Kiss Tünde,
Marosvásárhely, Kárpátok sétány.

A pályázati rejtvény megfejtése:
A TEVE OLYAN LÓ, AMIT TESTÜLET TERVEZETT
Kérjük a nyerteseket, jelentkezzenek a 0265/268-854-es telefonszámon.

Megfejtések a július 7-i számból:

Minirejtvények:
– Engem sem a golya költött.
– Fekete kenyér – szabadság.

Skandi:
Tapasztalt ember tanácsa hajt leginkább sikert.

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

JÚLIUSI ÉVFORDULÓK (2.)

1	2	3	4	L	5	6	7	8	9
9				10	10				
11	B	12	13	14	15		16		17
19							20		21
22							23		24
26				27			28		29
31		31	32				33		34
35		36					37		38
C		40					41		42
45	46						47		48
52	B			N			53	V	N
									R

VÍZSZINTES: 1. Francia költő, drámaíró, 450 éve hunyt el (Étienne). 7. Természettudós, orvos, júniusban 300 éve született (János Antal). 9. Hatalmában tart. 10. Elcsen. 11. Színigazgató, 48-as, 200 éve született (Károly). 16. Királyné (francia). 18. Fába vés. 19. Sziget (olasz). 20. Pénzhozam. 21. Taszít. 22. Szavakkal támad valakire. 23. Szolmizációs hang. 24. A távolba. 25. Kipling elefántja. 25. Angol sziget az Ír-tengerben. 27. Becsapható ember. 29. Harap. 31. Az alumínium vegyjele. 32. Megverik. 33. A ... partján (Ady verse). 35. Forgórész. 37. A táblára jegyez. 39. Törvény (francia). 40. Állati fekhely. 42. Szép vitéz. 44. Üres rés! 45. Német filozófus (Immanuel). 47. Órómai rézpénz. 49. Torino folyója. 50. Tepsiben sült tészta. 52. **Novella- és színműíró, 150 éve született (Károly).** 53. **Olasz építész, 450 éve halt meg (Giacomo Barozzi da)**

FÜGGŐLEGES: 1. Birka. 2. Francia arany. 3. Örlemény. 4. Arisztotelész műve. 5. Alsó helyen. 6. Határtalan telek! 7. Lyukas sál! 8. Francia festő (Jean-Baptiste-Camille). 11. Német kancellár, 125 éve halt meg (Otto von). 12. Gyümölcsöt szárító. 13. Messze (francia). 14. Dizolvál. 15. A gallium vegyjele. 17. A jód és az alumínium vegyjele. 20. Turandot kérésze. 21. Raktárban tart. 23. Kis ház. 25. Vízi állat. 27. Ítélet kiszabója. 28. Sóvárog. 29. Cseremisiz. 30. **Szoprán énekesnő, 150 éve hunyt el (Jozefin).** 32. Máramaros megyei helység. 33. Kicsüng. 34. Ünnepi sütemény. 36. Harci jármű. 38. Falevél (nép.). 41. Német író (Karl). 43. Idős férfi becézése. 46. Pára! 48. Olasz helyeslés. 50. Olasz névelő.

L. N. J.

A megjelölt sorokban, oszlopokban szereplő helyes megfejtéseket július 27-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani.

Magyar közmondások

1	2	3	Ő	4	5	R
6				7		
8			9			A
10			11		12	
O		13				
14	15			16		
Á				A		T

VÍZSZINTES:

1. A közmondás első része. 6. Az egyik szülő. 7. A férfi sorsa... (Jókai). 8. Francia borszóló. 10. Párt! 11. Ütöget (nép.) 13. Oregon (USA-állam) székhelye. 14. Négy (német). 16. Olasz és osztrák autójel.

FÜGGŐLEGES:

1. Adnak neki. 2. Házat emel. 3. ...Marino (európai törpeállam). 4. Dél-afrikai tartomány. 5. Magam. 9. Vasarely művészete. 10. **A közmondás második része** 12. Papíron rögzít. 13. Sérülés. 15. A jód és a bőr vegyjele.

VÍZSZINTES:

2. A közmondás első része. 6. Durván pusztít. 7. Amerikai hírszerző szolgálat (röv.). 8. Opus (röv.). 9. Lengyel város. 10. Tétován motoz. 12. Támadás. 15. ...d'Italia (kerékpárverseny). 17. Folyadék.

FÜGGŐLEGES:

1. Állami illeték. 2. Ivóeszköz vagy trófea. 3. Olasz névelő. 4. Angol író (Sir Walter). 5. Segítés (angol). 9. Esélyeken töpreng. 10. **A közmondás második része.** 11. Scarlett O'Hara birtoka. 13. Le. 14. Az egyik szín. 16. Szintén.

L.N.J.

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
Győzelem tér
18. szám,
www.bookyard.ro

IV. Mikházi Szabadegyetem

Tanulás a béke szigetén

Múlt hétvégén volt a budapesti Hagyományok Háza és az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány szervezésében a negyedik mikházi szabadegyetem, amelyre nagyszámú érdeklődő látogatott el.

Gligor Róbert László

Eső után... nem köpönyeg, hanem jókedv, nyüzsgés, népzene, gyermekzsvaj fogadott Mikháza utcáin, a Csúrszínház udvarán és a szabadegyetem különböző helyszínein, a kultúrotthonban, a kántorlakban, az iskolában. Karon ülő kisgyerek a háromszéki édesapával nézzenét hallgat, miközben az anyuka valamelyik előadáson vesz részt, a JátszóTér nevű sátorban gyerekek nemezelnék, fonalakkal, bőrökkel bíbelődnek vagy fűrnak-faragnak, miközben a szomszédos folklor-sátorban népdalokat énekelnek a felnőttek. Aztán a gyerekek átadják a helyüket a felnőtteknek, hogy ők is kipróbálhassák a hímzést, a nemezfigurák készítését, a bútorfestést. Előadások, szakmai tanácskozás, játékok, fotókiállítás, este tánc, de előtte folklor-előadás: pénteken a Duna Művészegyüttes hozott fergeteges néptáncelőadást a telt házas csűrbe, szombaton pedig a Magos együttes koncertjére ülhetek be az érdeklődők.

Az előadások és a gyakorlati foglalkozások a néphagyomány továbbörökítésének módszereit, azokon belül pedig az oktatás témakörét ölelték fel, így a jó gyakorlatok bemutatásában is erre összpontosítottak. Az előadások és műhelymunkák három panelbe rendezve zajlottak, így az érdeklődők a gyermekjátékok, népmese vagy az ének, zene, tánc témakörében zajló tevékenységekbe kapcsolódhattak be, vagy a tájházak, múzeumok és azok mintakincsei témájában hallgathattak előadásokat. Az erdélyi és magyarországi szakmai előadók két napon keresztül különböző szempontokból világították meg a paraszti hagyomány hasznosulását: népi gyermekjátékok, élszavas mesemondás, népdaloktatás, zenetanárok képzése, a pedagógus személyiségének fontossága, az erdélyi hagyományos néptáncok helye a közoktatásban, oktatási és múzeum-pedagógiai lehetőségek néprajzi múzeumokban és tájházakban, az erdélyi népzeneoktatás helyzete és lehetőségei; a kötetlen beszélgetéseken szóba került minden, a paraszti tudás továbbörökítését érintő téma.

Balázs-Bécsi Gyöngyi, a Kallós Alapítvány munkatársa, a szabad-

egyetem programfelelőse a Népművelésnek elmondta: A magyar kultúrát, a művészeteket csak úgy tudjuk átadni, ha oktatjuk, hiszen megszűntek azok a régi közösségek, amelyekben a gyerek ezeket évtizedeken át megtanulhatta, így ennek helyét az intézményi vagy intézményen kívüli keretek között történő oktatás vette át. A felkért oktatók a népművészet nagykövetői, akik szívügyüknek tekintik a népművészet oktatását, átörökítését és azt, hogy minél hitelesebben átadják a felhalmozott tudást. Alkalmom adódott arra is, hogy együtt keressék a válaszokat a felmerülő kérdésekre, mert az ember akkor fejlődik igazán, ha gondolatait megosztja másokkal, meghallgatja mások megoldásait, megerősítést kap arról, hogy jó úton halad abban, amit végez, ha pedig nem, akkor megtudhatja, kiktől kaphat segítséget, hogy jobba tegye azt.

Nagy népszerűségnek örvendett a folklor-sátor is

Közös kulturális nyelv

– Hogyan látja a mikházi szabadegyetemet, az ide tanulni érkező pedagógusokat? – tettük fel a kérdést két olyan előadónak, akik nem először fordultak meg a rendezvényen.

Dr. Sándor Ildikó néprajzkutató, a Hagyományok Háza közművelődési tudományos szakcsoportjának vezetője harmadszorra jött előadni Mikházára, látja a szabadegyetem fejlődését, az egyre kiforrottabb kezdeményezést, amely nagyon jó környezetet teremt arra, hogy itt kollégákkal, volt tanítványokkal elbeszélgethessenek egy-egy témáról, az őket érintő kérdésekről, meghallgassák egymás előadását, gyarapodjanak, információkkal, élményekkel térjenek haza, amit aztán hasznosítani tudnak. Mind több pedagógus vesz részt a szabad-

egyetemen, sok tanító és óvodapedagógus, akiknek egy részével már találkozott – osztotta meg tapasztalatait lapunkkal.

Dr. Agócs Gergely, a Hagyományok Háza főtanácsadója, egyetemi docens sem először fordul meg a Nyárádmentén, hiszen Bartók után száz évvel ő gyűjtött ismét különböző hangszeres nyárádmenti népzenei Nyárádselyében, Nyárádszentbenedeken, Szövérdén, Nyárádmagyaroson. Ő is harmadszor adott elő a szabadegyetemen, amelyet kiváló rendezvénynek tart, és amely meglepően nagy számban gyűjti oda a kultúra iránt érdeklődő pedagógusokat, szakembereket, akik különleges érdeklődéssel és tenniakarással viszonyulnak a saját szakmájukhoz. Ezért számára mindig nagy élmény találkozni a hallgatósággal, eszmét cserélni, megosztani velük az őket érdeklő tapasztalatokat. Úgy véli, a kisebbségi sorsban nevelkedett vagy

A gyerekek nem unatkoztak, amíg a szülők előadáson vettek részt

ápolása mellett fel kell vállalniuk, hogy más térségek zenéjét, táncait, népdalait, hangszerait is megtanítsák a fiataloknak, így ablakot nyithatnak a magyar kultúra más tájegységeire, és kialakulhat egy közös kulturális nyelvezet – fejtegette a szakember.

Megtérülő kulturális befektetés

Mikházának van egy sajátos kisugárzása, ez itt a béke szigete, amely idevonzza az embereket. Már negyedszer szervezték meg itt a szabadegyetemet, idén a hagyományos paraszti kultúra továbbéltetése céljából az oktatás került célkeresztbe – mondta el a Népművelésnek dr. Kelemen László, az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány elnöke. 160 személy jelentkezett előzetesen, erdélyi, partiumi, moldovai pedagógusok, civil szervezetek munkatársai, akik valamilyen formában önként átvállalják ennek a tudásátadásnak a feladatát az államtól. Az Erdélyi Hagyományok Házában feladata ezt a sziszifuszi munkát segíteni, hiszen minden generációnak meg kell küzdenie ezért a tudásért, hogy az élő módon megmaradjon a következő évtizedekben is. Ha az intézmények jól végzik a munkájukat, a résztvevők elég tudást kapnak ahhoz, hogy egy éven át sikeresen végezzék munkájukat Moldovától Szatmárnémetiig – mondja a szakember.

Az erdélyi zene, tánc nagyon fontos lelki központja a szabadegyetemi mozgalomnak, ezért kell ezt a tudást átadni itt Erdélyben is – véli a Hagyományok Háza főigazgatója. A budapesti intézmény számos szervezeti kérdésen van túl, amit itt is próbál meghonosítani. Bonyolult párbeszéd, mert sok olyan tudás van itt, amit az anyaországiaknak kellene elsajátítaniuk. Valójában minden befektetés úgy térül meg, hogy a létrejövő kapcsolatok jóval többet hoznak be, tehát megtérülő kulturális befektetésről

van szó – fogalmazott lapunknak Both Miklós. Figyelni kell arra, hogy hatékony legyen a befektetett pénz; ebben az esetben nagyon fontos és jó befektetésről beszélhetünk. A mikházi szabadegyetemre sikerült elhozni az összes magyarországi kulcsszereplő pedagógust, ugyanakkor az összes jó gyakorlatot is, amit az év folyamán az intézmény megtapasztalt. „A legfontosabb befektetés, hogy ezeket a folyamatokat összekössük. Szükség van a pénzügyi eszközökre, de sokkal több térül meg” – összegzett a főigazgató arról, hogy megéri-e például Mikházán szabadegyetemet szervezni.

Értékkörzők

A Hagyományok Háza június 26. és július 1. között harmadik alkalommal rendezte meg Almárium táborát Kiscsöszön. Az Almárium tábor egy meghívásos rendezvény, ezúttal nyolcvan – a néphagyomány különböző ágaival foglalkozó – szakembert láttak vendégül. Az országból és a határokon túlról érkezettek mintegy fele a kézművesség terén tevékenykedik, de voltak néptáncosok, népzenevel, népi játékokkal és népmesével foglalkozó szakemberek is. Az elmúlt évben a néphagyomány tanításának kérdéskörét, a tudásátadást járták körül, a fókuszban a tananyagtartalom-választás volt. Az idej gondolatmenet a tavalyinak a folytatása, a „hogyan”-ra helyezték a hangsúlyt, a módszertan állt a középpontban.

A tábor fórumszerűen működött. A délelőtti műhelyfoglalkozásokat a táborozók tartották, s a bevett gyakorlatokat, tudásukat és tapasztalataikat osztották meg a résztvevőkkel és egymással. Délután a Hagyományok Háza munkatársai, illetve felkért előadók tartottak interaktív előadásokat, a tapasztalat cseréjére ezúttal is lehetőség volt – számolt be a rendezvényről Dóra Fruzsina, az intézmény közművelődési és tudományos szakcsoportjának munkatársa.

Jó alkalom volt a tudás átadására

Fotók: Gligor Róbert László

Tusványos

Biztonságpolitikai, energiagazdálkodási és nemzetpolitikai témák kapnak hangsúlyt az idei szabadegyetemen

A biztonságpolitikával, energiagazdálkodással és nemzetpolitikával kapcsolatos témák kapnak kiemelt hangsúlyt a 32. Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diáktábor (Tusványos) egyébként egyre bővülő programkínálatában – közölték keddi csíkszeredai sajtóértekezletükön a székelői Tusnádfürdőn július 18. és 23. között megrendezendő rendezvénysorozat erdélyi szervezői.

A 32. Tusványost *A béke ideje* mottóval rendez meg az erdélyi Magyar Ifjúsági Tanács (MIT) és a budapesti székhelyű Kisebbségért – Pro Minoritate Alapítvány. A jelmondat a Kárpát-medence közvetlen szomszédságában több mint egy éve zajló háborúra, a társadalom békevágyára utal, ugyanakkor a „tusványosi életerés” kifejezője is, a vitakultúrájáról híressé vált szabadegyetemen ugyanis mindig képesek voltak egy asztalhoz ülni az időszzerű közéleti viták ellentétes álláspontot képviselő szereplői – magyarázta *Sándor Krisztina*, a rendezvény politikai programfelelőse, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) ügyvezető elnöke.

„A békére tárgyalás útján van lehetőség, erre Tusványos jó példa” – szögezte le a programfelelős.

A több mint három évtizedes múltra visszatekintő Tusványos idén is a megszokott „sarokpontok” köré épül. A koncertprogram jövő keddi indulását követően szerdán délelőtt tartják meg a közéleti programok hivatalos megnyitóját Potápi Árpád János nemzetpolitikai állam-

titkár, valamint az alapítók – Németh Zsolt, az Országgyűlés külügyi bizottságának elnöke, Toró T. Tibor, az Erdélyi Magyar Szövetség (EMSZ) alelnöke és Butyka Zsolt, a házigazda Tusnádfürdő polgármestere – részvételével.

Idén sem marad el a Lőrincz Csaba-sátorban megtartandó pénteki nemzetpolitikai kerekasztal, amelyen a Kárpát-medencében működő magyar érdekvédelmi szervezetek és pártok vezetői vesznek részt.

Szombaton Orbán Viktor miniszterelnök és Tőkés László, az EMNT elnöke tart előadást *A béke ideje* mottóval, a – sportpályán felállított Petőfi-színpadon megrendezendő – hagyományos közéleti fórumon.

A pódiumbeszélgetéseken, tematikus vitákon a magyar kormányzat számos képviselője – több miniszter, számos államtitkár, miniszteri biztos, intézményvezető – és több volt romániai kormánytisztviselő vesz részt. A Danube Institute, a Waclaw Felczak Alapítvány és a Mathias Corvinus Collegium közreműködésével egyre több külföldi szakértő neve kerül fel az előadók listájára.

A román részvétel a „korábbi évekhez hasonló szintű” lesz: a szervezők megszokták már, hogy választások előtti évben a román politikusok nem szívesen mutatkoznak Tusványoson, de a transzilvanisták, a magyar-román párbeszéd hívei idén sem hiányoznak – jegyezte meg *Sándor Krisztina*.

Horváth Réka, a Magyar Ifjúsági Tanács elnöke a csíkszeredai sajtótájékoztatón beszámolt arról, hogy a MIT immár másfél évtizede „össz-

Illusztráció

szefortt” a Tusványossal, amelyek lebonyolításán a három tagszervezet – az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet, az Erdélyi Ifjúsági Keresztyén Egyesület és az Udvarhelyi Fiatal Fórum – mintegy 300 önkéntese dolgozik.

Popa Ilona, Tusványos erdélyi főszervezője beszámolt arról, hogy idén már 69 partnerrel közösen szervezték meg a tábor programját, 30 rendezvényhelyszínen több mint ötszáz program közül lehet válogatni, ezeken közel ezer előadó vesz részt. A hagyományos nemzet-

politikai, közéleti sátrak listája – Lőrincz Csaba-sátor, Kós Károly-sátor, Bánffy Miklós-társalgó, Jakabffy Elemér-sátor – idén újabb kettővel – a Pro Minoritate- és a Schöpflin György-sátorral – bővül. Új helyszínen, egy újonnan felépült csűrbe költözik a korábbi Kriza János népzenei sátor. A gazdaság, a színház, a sport, a hitélet, a család, az oktatás és az ifjúság témájával foglalkozó hagyományos programhelyszínek is várják az érdeklődőket.

Idén sem lesz nyomtatott programfüzet, a rendezvényekről Tusvá-

nyos honlapján és a mobilalkalmazáson lehet – immár román és angol nyelven is – tájékozódni. A Lőrincz Csaba-sátorban zajló rendezvényeket pedig élőben közvetítik a honlapon és a közösségi felületeken.

A Petőfi-színpadon a Maszkura és a tücsökraj és a Magna Cum Laude fellépésével kedd este kezdődik a koncertprogram. A hét folyamán a Pál Utcai Fiúk, a Quimby, az Anima Sound System, a Vad Fruttik, Péterffy Bori és a Love Band, a Republic és az Ismerős Arcok is fellép. (MTI)

Az évtized legnagyobb buliját ígéri az Egyfesztre a Bagossy Brothers Company

Az MVM Dome-ban lezajlott és a Budapest Parkban következő koncertjeinek hangzás- és látványvilágát hozza haza a Bagossy Brothers Company az augusztus 3-6. között sorra kerülő Egyfesztre. Kijelentik, hogy ez lesz az évtized legnagyobb BBC-bulija. Ez azonban csak egy a négynapos gyergyószentmiklósi összművészeti fesztivál gazdag és színes programkínálatából.

Elérkezett a célegyenesbe a 3. Egyfeszt összművészeti fesztivál szervezése, három hét múlva, augusztus 3-tól az eddigi legjobb Egyfeszt következik – jelentette ki Kassay Péter főszervező az eseményt megelőző sajtótájékoztatón.

A négynapos, színes eseménysorban kiemelt szerepe lesz a Bagossy Brothers Company együttesnek. Ő lesz a Hegyilevegő udvar házigazdája, ahová behozzák mindazt, amihez a zenekar tagjai kötődnek. Például megköstölhetők a zenészek kedvenc gyerekkori ételei, Bagossy Norbi pálinkakóstolóra várja az embereket, Tatár Ata túrát vezet a Mária-köre, Bagossy Laci távcsővével csillagvizsgálásra lesz lehetőség, Bartis Szilárd hangos és izgalmas dobworkshopot szervez, de a gyergyói hoki is megjelenik a GYHK játékosainak részvételével.

Kozma Zsombi pedig a Folkudvarba hívja csütörtökre a közönséget, ahol a BBC a gyergyói

népzenészek közös együttesével, a Karmazsinnal zenél együtt.

A fesztivál szombati napján pedig egy olyan koncerttel várják a rajongókat, amilyen még nem volt. Ez lesz a 10 éves zenekar itthoni születésnap bulija. A rengeteg rajongót vonzó zenéjük mellett itt nagy hangsúlyt kap a különleges látványtechnika, ahol az év eleji MVM Dome-ban tartott koncertjük és a Budapest Parkban következő fellépésük látványelemeit ötvözik, de olyan koncertelemek is láthatók/hallhatók lesznek, amelyek Gyergyószentmiklóson kerülnek először a közönség elé. Fellép velük Sólyom Bernadett, a magyarországi X-Faktor idei győztese is – mondták el a sajtótájékoztatón jelen lévő BBC-tagok.

Mindemellett pedig az általuk kitalált Hegyilevegő Experience túra-kihívás révén a fesztivál alatt bejárható lesz néhány gyergyói-medencei helyszín, ahol az együttes klipjeinek forgatása zajlott.

Tökéletesen illeszkedik mindez abba a koncepcióba, amivel az Egyfeszt létrejött, azaz, hogy a fesztiválra érkezők megismerhessék Gyergyó vidékének természeti szépségeit, kulturális értékeit, hagyományait és gasztronómiájának sajátosságait.

A fesztivál csütörtöki napja sok tekintetben Gyergyó-nap lesz, a Folkudvarban a BBC-Karmazsin koncert repertoárjában olyan zenék,

dalok hangzanak el, amelyeket Bartók Béla és Kodály Zoltán ebben a régióban gyűjtött. A nagyszínpadon ezen az estén lép fel a Salamon Ernő Gimnázium együttese, a Salamon's Jam Orchestra, amely már több alkalommal nagy sikerrel koncertezett, a Színház- és könyvudvarban pedig ezen a napon lesz látható a Figura Stúdió Színház, a Salamon Ernő Gimnázium és a Szín-kron csoport közös produkciója, A dzsungel könyve musical.

Albu István, a Figura vezetője hangsúlyozta, a több száz programot tartalmazó fesztiválkínálatot úgy állították össze, hogy ha vannak is egymásra tevődések, egy adott érdeklődési körű fesztiválózó lehetőleg mindenhová elérhessen, és minél több, számára vonzó élményben legyen része. A könyvtár udvarán Juhász Anna irodalmár, a Petőfi Kulturális Ügynökség Kiemelt Programok Igazgatóságának vezetője neves vendégekkel várja a közönséget, de itt lép fel az Udvaros Dorottya– Hrutka Róbert páros közös eladásával, valamint Bogdán Zsolt is a Kaláka együttesel.

A képzőművészeti udvar programjai közül Kolcsár Béla, a társzervező Gyergyószárhegyi Kulturális és Művészeti Központ vezetője emelt ki néhányat. Helyet adnak egy kiállításnak, ahol a Székelyföldi Grafikai Biennálékön dí-

jazott alkotások lesznek megtekinthetők, de a nemzetközi szinten elismert szobrász Yengibarían Mamikon műveinek tárlata is várja majd a közönséget.

Több zenei műfajnak lesz idén is külön helyszíne, udvara az Egyfesztten. A teljesség igénye nélkül érdemes megemlíteni Lovasi András, a Magashegyi Underground, a Blahalouisiana, a Vad Fruttik, Charlie, Delhusa Gjon, Tcha Limberger nevét, a keményebb rock műfaj rajongóinak az Atilla Fiai Társulat, azaz Kalapács József, Rudán Joe és Varga Miklós énekel. A nagyszínpadon pedig a Zdob și Zdub, az Aurevoir, illetve a Kowalsky meg a Vega is a húrok közé csap.

A népzene kedvelői a Hagymányok Háza és az Erdélyi Hagymányok Háza jóvoltából többek közt Szalonna és bandája, a Heveder vagy a Góbé zenekar muzsikájára rophatják a táncot. A Kaláka együttes mind a négy napon fellép különböző helyszíneken, más-más repertoárral.

Az Egyfeszt alatt a Gyergyói-medence, illetve a Gyilkos-tó környéke madártávtól is megtekinthető egy hatszemélyes kiserpülőgéppel.

200-féle társasjáték várja a Játékudvar közönségét, gyerekeket és felnőtteket egyaránt – mondta el Bőjte Andrea –, de egyébként több udvarban is lesznek délelőttönként gyerekprogramok, délutánonként

pedig családoknak szóló események.

És fontos szerepük van az Egyfesztten a finom ételeknek is. Zsigmond András, azaz Kicsizsiga neves séfeket, mesterszakácsokat hívott el Gyergyószentmiklósról, számtalan különleges étel és ital lesz megköstölhető a Gasztró utcában.

A teljes fesztiválprogramot az egyfeszt.ro weboldalon, illetve a fesztivál Facebook-oldalán lehet majd megtalálni.

És egy nagyon lényeges felhívással fordulnak még a szervezők a fesztivál látogatóihoz: mivel Gyergyószentmiklóson egyszerre sok utcában zajlanak munkálatok, emiatt nehézkes a közlekedés, és még nehezebb lesz parkolót találni az Egyfeszt idején.

Kérnek mindenkit, hogy időben érkezzen, hagyja az autóját a város bejáratainál kialakítandó parkolóban, és időben váltsa ki a belépő karszalagját, hogy ne maradjon le semmiről!

Az esemény fő- és kiemelt támogatói: Magyar Turisztikai Ügynökség, MOL Új Európáért Alapítvány, Hidroelectrica, Petőfi Kulturális Ügynökség, Erdélyi Hagymányok Háza, Departamentul pentru Relații Interetnice, Unicum Zwack, Pepsi, Ursus, Amigo & Intercost, Hidrotran, K&K Bistro, valamint a Benedek Húsüzem.

MAROSVÁSÁRHELYI VARRODA VARRÓNŐKET alkalmaz lineáris és szurfilógépekre. A varrógépek ismerete és alapfokú varrási tapasztalat szükséges, a munkát betanítjuk. Havi 3150 lej nettó bérezést biztosítunk, és az egyéni hozzáállás alapján különböző pénzjutalmakat. Bővebb info: 0749-521-125. (67361)

A LOCATIV RT.

– Marosvásárhely, Bartók Béla utca 2/A –
nyilvános versenytárgyaláson bérbé adja

a megyeszékhelyen az alábbi, nem lakás rendeltetésű helyiségeket:
1. 1848. úti aluljáró, 123,76 négyzetméter, közétkeztetésre, szolgáltatásra

2. Győzelem téri aluljáró, 10/2-es helyiség, 144,60 négyzetméter, kereskedelemre, közétkeztetésre, szolgáltatásra

3. Rózsák tere 1. szám, 2-es helyiség, 103,62 négyzetméter, kereskedelemre, közétkeztetésre, szolgáltatásra, irodának

4. Forradalom utca 3. szám, 87,95 négyzetméter, kereskedelemre, közétkeztetésre, szolgáltatásra, irodának

5. Bolyai utca 4. szám, garázs az udvarban, 14,02 négyzetméter, garázsna

6. Forradalom utca 21., 6-os helyiség, garázs az udvarban, 17 négyzetméter, garázsna

7. Forradalom utca 21., 7-es helyiség, garázs az udvarban, 17 négyzetméter, garázsna

A versenytárgyalásra 2023. augusztus 1-jén 10 órától kerül sor a dokumentáció alapján, amelyet a Locativ Rt. székhelyén, a Bartók Béla utca 2A szám alatt, a 7-es irodában lehet megvásárolni (ára 100 lej) július 18-ától, naponta 8–12 óra között.

A következő versenytárgyalásokra keddenként 10 órakor kerül sor, szintén a dokumentáció alapján.

Feliratkozni és az iratokat benyújtani július 31-én déli 12 óráig, illetve hétfőnként 12 óráig lehet az azután következő versenytárgyalásokra.

A versenytárgyalásra a Locativ Rt. székhelyén, Marosvásárhelyen, a Bartók Béla utca 2A szám alatt, a 7-es irodában kerül sor, és azok vehetnek részt rajta, akik a határidőig benyújtják a részvételi dossziéjukat és licitálnak.

Bővebb felvilágosítás naponta a székhelyen és a 0265/260-375 (25-ös mellék) telefonszámon.

A Dicsőszenntmártoni Adó- és Pénzügyi Osztály közleménye

Az adó- és pénzügyi osztály 2023. július 25-én 12 órai kezdettel a Köztársaság utca 30. szám alatti székhelyén nyilvános árverést szervez az alábbi ingó javak értékesítésére:

1. Seat Altea személygépkocsi, 2007-es, gyártású, kikiáltási ár: 5.100 lej;
2. Ford Fusion személygépkocsi, 2002-es gyártású, kikiáltási ár: 3021 lej;
3. Husmann típusú fadaráló gép, 2003-as gyártmány, kikiáltási ár: 66.000 lej;

4. betoncsiszoló gép, kikiáltási ár: 1118 lej;

5. 1400 W-os ipari porszívó, kikiáltási ár: 851 lej;

6. lapvibrátor, kikiáltási ár: 2588 lej;

7. forgó lézeres vízmérték, kikiáltási ár: 2643 lej;

8. betonvibrátor és lándzsák, kikiáltási ár: 455 lej;

9. bontókalapács, kikiáltási ár: 1465 lej;

10. ütvefúró, kikiáltási ár: 1118 lej;

11. elektromos keverő, kikiáltási ár: 589 lej;

12. automata gép padlóborítások összeolvasztására, kikiáltási ár: 11.798 lej;

13. meleg levegőt fúvó gép, kikiáltási ár: 534 lej;

14. külső fém csőállványzat, kikiáltási ár: 21.464 lej;

15. összehajtható moduláris állványzat, kikiáltási ár: 3.242 lej;

16. marógép, kikiáltási ár: 1148 lej;

17. precíziós körfűrész, kikiáltási ár: 589 lej;

18. áramfejlesztő, kikiáltási ár: 9.359 lej;

19. hegesztőgép, kikiáltási ár: 1015 lej;

20. gáz forrasztópisztoly, kikiáltási ár: 1653 lej;

21. elektromos kővágó fűrész, kikiáltási ár: 1331 lej;

22. vízszintes csiszológép, kikiáltási ár: 876 lej;

23. lézeres vízmérték, kikiáltási ár: 841 lej;

24. 26 l-es porszívó, kikiáltási ár: 925 lej;

25. meleglevegő-generátor, kikiáltási ár: 901 lej;

26. ragasztópisztoly, kikiáltási ár: 188 lej;

27. meleglevegő-kompresszor, kikiáltási ár: 183 lej;

28. 2004-es Renault Mégane Scenic, kikiáltási ár: 5.380 lej;

29. 2004-es Opel Zafira, kikiáltási ár: 5.380 lej;

30. NB Lenovo i3 laptop, kikiáltási ár: 1.658 lej; Az árak nem tartalmazák a héát.

A pénzügyi eljárási törvényknyvre vonatkozó 2015. évi 207-es törvény 250. cikkelye 4. bekezdésének i) pontjánál szereplő előírások értelmében felkérjük mindazokat, akik valamilyen címen jogot formálnak a meghirdetett ingóságokra, hogy értesítsék erről a végrehajtót az árverés időpontja előtt.

A fent említett jogszabály 250. cikkelye 4. bekezdésének j) pontja, valamint 7. bekezdése értelmében a liciten való részvételhez az ajánlattevők legalább egy nappal az árverést megelőzően nyújtják be a következő iratokat: a vásárlási ajánlatukat, a kikiáltási ár 10%-át kitevő részvételi díj kifizetését igazoló iratot – a pénzt a Dicsőszenntmártoni Kincstárba az IBAN RO02TREZ479506701XXXXXXX számlára kell átutalni, címzett a Maros Megyei Közpénzügyi Hivatal, Dicsőszenntmártoni Adó- és Pénzügyi Osztály, adószám 4322696 –, vagy banki garancialevelet a kikiáltási ár 10%-át kitevő összegről, az ajánlattevőt képviselő személy nevére meghatalmazást, romániai jogi személyek a Cégbíróság által kibocsátott bejegyzési okirat másolatát, külföldi jogi személyek a bejegyzési okirat román nyelvű fordítását, romániai magánszemélyek a személyazonosságát igazoló másolatát, ahhoz, hogy a megszabott helyen és időben részt vehessenek az árverésen. Az árverésről szóló közlemény kifüggesztésének időpontja: 2023. július 14. A közleményt kifüggesztik a Dicsőszenntmártoni Adó- és Pénzügyi Osztály székhelyén, Dicsőszenntmárton és Radnót Polgármesteri Hivatalában, valamint megjelenik a Közpénzügyi Minisztérium weboldalán is. Bővebb felvilágosítás a székhelyen, az adóbegyűjtő és végrehajtói irodában (Sandor Ioan ellenőr) vagy a 0265/443-312-es telefonszámon.

Kaiser Adriana osztályvezető

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

• **REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BEÉPÍTÉS** és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-638. (67083-I)

• **TERMOPÁN** ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (67083-I)

• **A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ** teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (67049-I)

• **RENDELÉSRE BÚTORT KÉSZÍTEK.** Tel. 0748-691-858. (67150-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ nagy tételben csöves török-búza, hallókészülék, házhely, méhészfelszerelés. Tel. 0265/314-488. (19814-I)

ELADÓ kítűnő minőségű nemesszőlő-bor kis és nagy mennyiségben. Tel. 0770-954-269. (20151-I)

ELADÓ 36 ár (3566 m²) telek Szentannán, a Pârâului Mic utca 605. szám alatt. 100.000 euró. Érdeklődni a 0744-701-506-os telefonszámon. (20153-I)

KEMÉNY tűzifa eladó. Tel. 0742-866-258. (20170-I)

LAKÁS

ELADÓ 2 szobás, II. emeleti tömbházlakás a Moldovei utcában. Tel. 0743-398-720. (19751-I)

ELADÓ ház Kelemtelkén, a 92. házszám alatt. Tel. 0757-226-464. (20084-I)

ELADÓ 24 m²-es, II. osztályú garzonlakás Marosvásárhelyen, alkudható áron. Tel. 0740-346-546. (20155-I)

ELADÓ emeletes ház Marosszentgyörgyön, a Kultúr utcában 1070 m² telekkel. Ára: 189.000 euró. Tel. 0754-533-011. (20171-I)

MINDENFÉLE

LAKÁSFELÚJÍTÁST, új tető, filagória, nyári lak készítését, szigetelést, meszelést, cserépforgatást, beltéri-kültéri munkákat vállalunk. Tel. 0749-646-099. (19998)

CÉG régi házak teljes felújítását, bontását vállalja. Tel. 0774-574-527. (20081)

Az emlékezéshez nem emlék, hanem szeretet kell.

Akit szeretünk,

azt nem feledjük el.

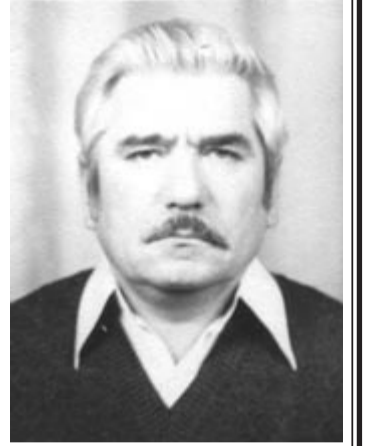
Fájó szívvel emlékezünk július 14-én

id. NAGY JÓZSEFRE

halálának 13. évfordulóján.

Szép emlékét szeretettel őrizzük.

Szerettei. (sz.)

BUDAPESTI ORVOS ágyban fekvő édesanyja mellé agilis, ápolat megjelenésű gondozónőt azonnali hatállyal felvenne. Érdeklődni a 00-36-30-304-2617-es telefonszámon. (20157-I)

TERMOPÁN ajtók, ablakok javítása, szúnyogháló, rolók rendelésre. Tel. 0771-383-725. (19857)

KŐMŰVESMUNKÁT, festést, fürdőszoba-felújítást vállalok. Tel. 0773-998-090. (20130)

VÁLLALUNK: tetőjavítást, meszelést, festést, szigetelést, laminált padló lerakását, bármilyen kisebb javítást. Tel. 0756-596-889, Lőrinc. (20038-I)

VÁLLALUNK tetőkészítést lemezből, cserépből; ács munkát, terasz készítést, garázsfelújítást, külső-belső szigetelést, meszelést, bármilyen kisebb javítást és mindenféle más munkát. Tel. 0747-508-707, Misi. (20114-I)

VÁLLALUNK bármilyen munkát A-tól Z-ig. Tel. 0742-344-119, Sós Árpád. (20116-I)

VÁLLALJUK bármilyen típusú háztető készítését, kisebb tetőjavítást, hidroizolációt kartonból vagy poliészterből és meszelést. Nyugdíjasoknak 10% kedvezmény. Tel. 0745-680-818, Csaba. (20113-I)

VÁLLALUNK tetőjavítást, cserépforgatást, vaskapuhegesztést és bármilyen építkezési munkát (saját anyagból is), vakolást, meszelést, szigetelést. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0724-148-390, 0743-581-952. Balázs. (20071)

SZAKEMBER vállal bármilyen építkezési munkát, javítást. Anyagot biztosítunk. Tel. 0724-148-390, 0743-581-952, István. (20071)

VÁLLALUNK bármilyen tetőkészítést és kisebb javítást. Tel. 0758-598-133, István. (20115)

TÉVÉ-, MOSÓGÉPJAVÍTÁS a kliens lakásán. Tel. 0740-527-205. (20078)

VÁLLALUNK fűnyírást, fakivágást. Tel. 0770-621-920. (20081)

GRÁNIT SÍRKERETEK készítése nagyban áron: 2 személyes – 8500 lej, 4 személyes 10.500 lej. Az ár tartalmazza a kivitelezést. Tel. 0753-924-431. (20179)

MEGEMLEKÉZÉS

Kegyelettel, örök szeretettel emlékezünk és emlékeztetünk JÁNI ELEMÉRRE

július 14-én, halálának első évfordulóján. Szép emléked szívünkben él mindörökké. Pihenésed legyen áldott, békés!

Gyászoló szeretteid. (20166-I)

Itt hagytál mindent, amiért küzdöttél, elváltál azoktól, akiket szerettél. Csendesen elmentél, mint a lenyugvó nap, de szívünkben élsz és örökké ott maradsz.

Fájó szívvel emlékezünk július 15-én

SZABÓ-BODÓ ISTVÁNRA

halálának 2. évfordulóján.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! (20173)

Kegyelettel és fájó szívvel emlékezünk július 14-én

id. KLACSMÁNYI LÁSZLÓRA

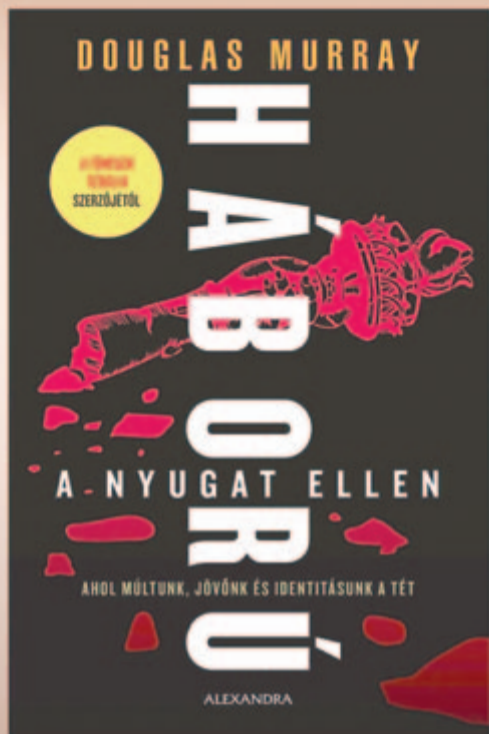
halálának ötödik évfordulóján.

Emléke legyen áldott,

nyugalma csendes!

Szerettei. (20180-I)

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Douglas Murray Háború a nyugat ellen

Keresse fel kávézónkat
a vásárhelyi
könyvesboltban!

Stephen King Minél véresebb

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek, tájékoztatjuk Önöket, hogy Marosvásárhelyen, a Tulipán utca 25. szám alatt működő MCA Health Care orvosi laboratórium rendelkezik a Maros megyei egészségbiztosítási pénztári alapról származó összeggel júliusra ártámogatott (ingyenes) orvosi analízisek elvégzésére. Ehhez szükséges küldőpapír a családorvostól/szakorvostól.

Az érdekelteket kérjük, hogy előjegyzés érdekében hívják a 0365-882-747-es telefonszámot hétfőtől péntekig 7–19 óra között.

CityTV

MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as
a DIGI hálózatban

Rovar- és rágcsálóirtás

A Marosvásárhelyi Állatkert és a Somostető Igazgatósága értesíti a lakosságot, hogy **július 17. és 19. között** a Somostetőn szúnyog-, kullancs- és rágcsálóirtás lesz.

Ezekben a napokban 21 és 22 óra között óvintézkedések lépnek érvénybe, a Somostetőt nem lehet megközelíteni, tilos a gépkocsi- és a gyalogosforgalom is.

Kérjük, az önök egészsége érdekében tartsák ehhez magukat!

Megértésüket köszönjük!

**KÉSZLETEN LÉVŐ SÍRKÖVEK
KEDVEZŐ ÁRON!**

**MÁR
899 RON-TÓL**

EGYES MODELLEK ESETÉN, AKÁR
60% KEDVEZMÉNY!

AZ AKCIÓ JÚLIUS 31-IG,
VAGY A KÉSZLET EREJÉIG ÉRVÉNYES!

A KÉP
ILLUSZTRÁCIÓ!

transGranit
Gránit síremlékek forgalmazása

NYÁRÁD TŐ, FŐ ÚT, 446/B (KÖZEL A SÖRGYÁRHOZ),
TEL: 0265-328663, 0738-795191,
WWW.TRANSGRANIT.COM

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

rádió
Gamma
Marosszék

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

médiatér

**ÜZENET
SZERETETTEL**

Béres Ildikóval és Barabási Tivadarral

VASÁRNAP ÉS SZOMBATON

Marosvásárhelyi 96 FM
Rádió Románia 106,8 FM
1323 AM
www.marosvasarhelyiradio.ro